ПРОМІНЬ

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

PROMIN

Ч. 7 — 8 ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ 1990 No. 7 — 8 JULY-AUGUST 1990

ПРОМІНЬ

Ч. 7 — 8 ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ 1990 РІК XXXI

видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

раз у місяць з винятком липня

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

Передплати і всю кореспонденцію слати на адресу:

PROMIN

P.O.Box 3551, Sta. B.,

Winnipeg, Man. Canada

R2W 3R4

Річна передплата в Канаді $15.00

Передплата до інших країн 17.00

Одна число 1.50

PROMIN

VOL. XXXI JULY-AUGUST 1990 No. 7 — 8

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Correspondence and subscriptions should be addressed to:

PROMIN

P.O. Box 3551, Sta. B.,

Winnipeg, Man., Canada

R2W 3R4

Subscription in Canada $15.00

Other countries $17.00

Single copy 1.50

Редакція застерігає собі право скорочувати дописи і виправляти мову. Хочемо дати місце в журналі всім тим, що дописують і тому всякі дописи мусять бути чітко написані і без обширнех описів.

З М І С Т:

„УПС" — Вислухав Господь молитви дітей своїх 1

Андрій Величко — Чорнобильська катастрофа ... 2

Уляна Пелех — Туга за безсмертністю 3

Богдан Кравців — Київ з лівого берега 4

Марія Людкевич — Бачу себе у „Слові..." 4

Л. Олесько — „Золотий" кінь Олександра Саєнка 5

Т. Горохович — Загублений рід 6

Т.Д.Г. — Виклад про український рушник 8

Іван Боднарчук — Заповіт 9

Юлія Анна Бел — Виставка праць талановитих мистців 10

(н.к.) Наші громадські будні 11

"Dauphin Herald" honored Minnie Andrechuk 15

Helen Raycheba — Multiculturalism in the Media 16

John Sokolowski — Investing in the Future 18

H.M.M. — Religious Education in Schools 19

А. Матвійчук, — Ми Українці 20

Нашим Дітям 21

Ангелина Чечко — Українська суботня школа в Курітіба, Бразилія 23

Громадська і родинна хроніка 25

Для наших господинь 32

НА ОБКЛАДИНЦІ:

Св. Княгиня Ольга

Second Class Mail Registration Number 1925

International Standard Serial Number ISSN 038021-40

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

ВИСЛУХАВ ГОСПОДЬ МОЛИТВИ ДІТЕЙ СВОЇХ

Українська Автокефальна Православна Церква на Україні досягла свого ієрархічного завершення. З висвятою двох нових архипастирів — Преосвященного єпископа Тернопільського і Бучацького Василія та Преосвященного єпископа Івано-Франківського і Коломийського Андрія — вона вже має необхідний для повноцінного існування Церкви Собор Єпископів, очолений архиєпископом Галицьким і Волинським Іоанном. Починається нова доба в історії відродженої Православної Церкви українського народу.

Ця епохальна подія мала свою паралель 370 років тому. 1620 року Патріярх Єрусалимський Феофан врятував від загибелі Українську Православну Церкву, яку по-зрадницькому покинула більшість її ієрархів, перейшовши на унію з Римом. Він висвятив у Києві 6 нових єпископів, відновив там ієрархію Української Церкви і відкрив її шлях до нового розвитку, що завершився золотою добою Петра Могили. Сьогодні, як і тоді, Господь вислухав молитви мільйонів вірних дітей Своїх і знову простягнув Свою всемогутню руку над нашим сторозтерзанним народом.

Тільки чудом Божого Провидіння можна пояснити той факт, що протягом буквального одного року Українська Автокефальна Православна Церква перейшла від придушеної ворогами ідеї до повного ієрархічного завершення; від групи п'яти першопроходців з Комітету відновлення УАПЦ на Україні до сотень парафій у Галичині і численних громад на Східній Україні, до Всеукраїнського Православного Церковного Братства, поширеного по всій Україні.

Маючи свою ієрархію, Українська Автокефальна Православна Церква зможе тепер з Божою допомогою упевнено йти вперед, несучи Слово Боже та ідеї Рідного Українського Православія по всій українській землі. Радянська влада не матиме більше підстав інґнорувати її, відмовляючи всупереч своїм власним законам у реєстрації українських автокефальних православних громад. Російська Правосалвна Церква та її облудна прибудівка — офіційна Українська Православна Церква — не зможуть більше відкидати існування Української Автокефальної Православної Церкви. Після довгих років неволі, православні українці нарешті міцно стали на власні ноги і будуватимуть свою рідну Церкву на засадах, на яких вона була заснована 1000 років тому святим Володимиром Великим і на яких вона жила і розвивалась протягом віків.

Сьогорічний Великдень був пдвійно радісний для православних українців у всьому світі. Ми святкували перемогу Спасителя Ісуса над гріхом і смертю у Його світлому Воскресінні, а одночасно святкували завершення нового воскресіння Автокефальної Православної Церкви українського народу. Нехай не буде серед нас нікого, кого до глибини душі не зворушило б це велике свято! І нехай не буде нікого, хто не зобов'язався б з нагоди цієї світлої події присвятити всі свої сили для розбудови своєї, звільненої з кайданів, неволі, рідної Церкви!

Українська Православлне Слово.

———————

ЗБІЛЬШЕННЯ ЧИСЛА ЄПИСКОПІВ УАПЦЕРКВИ НА УКРАЇНІ

З ласки Всевишнього та згідно з волею Божого Промислу, майже на передодні цьогорічного свята Воскресіння Господа і Спаса нашого Ісуса Христа, збільшилось число членів Собору Єпископів УАП-Церкви. В днях 30-31 березня відбулися наречення і єпископальна хіротонія всеч. о. архимандрита Василія, якому надано титул Єпископа Тернопільського і Бучацького. Зчерги, в днях 6-7 квітня було довершено наречення і єпископську хіротонію всеч. о. архимандрита Андрія, який отримав титул Єпископа Івано-Франківського і Коломийського.

Вітаючи нових архипастирів, бажаємо їм відночас Божих ласк і щедрот та повности сил для виконування надзвичайно важких у теперішніх обставинах на Україні обов'язків Українського Архипастиря.

ЧОРНОБИЛЬСЬКА КАТАСТРОФА
СПЕЦИФІЧНІ ТУРБОТИ КАНАДІЙСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

Українська спільнота в Канаді провела детальний і вичерпний розгляд чорнобильської катастрофи та її наслідків (Данк 87). Через різні формальні і неформальні зв'язки з Україною, українське суспільство Канади пильно стежить за совєтськими спробами очистити заражені місцевости та контролювати наслідки. Познайомившися з дійсною мірою зусиль скерованих на розв'язування проблем заподіяних чорнобильською катастрофою, українська-канадська спільнота має слідуючі специфічні турботи:

1) Є познаки, що зараження і його наслідки є далеко більше поширені ніж виглядало спочатку;

2) Виглядає, що існують поважні недотягнення в послідовности зусиль совєтських чинників контролювати медичні проблеми серед населення. Багато інформації все ще замовчується совєтськими медиками. Випадки недуг пов'язаних з радіацією навмисне хибно документуються, щоб не викликати тривогу серед населення;

3) Населення деяких тяжко заражених районів, таких як Народичі, все ще не виселене. Тимчасом, дозволене поселення в деяких зонах категорії I (виселення незавжди) (Crow 8812);

4) Совєти піднесли максимальний безпечний рівень радіації до 35 рем тоді, коли лише 5 рем уважається за максимальний безпечний рівень на заході (Glob 8911). Виглядає, що цей арбітрарний рівень видуманий адміністративними чинниками для того, щоб зменшити число населення, яке підлягало б виселенню. Одночасно, західні експерти дуже турбуються наслідками постійно-існуючої низької радіації. Небезпеку поширення пістряка тепер переоцінюється вище, до фактора 3 до 4 (див. звіт BEIR V # NAS NRC). Велика частина України зазнала радіації від і до 10 рем (Dank 87);

5) Совєтська мережа харчового постачання не може забезпечити населення заражених зон безпечним харчем і водою. Тимчасом, сільсько-господарські продукти вивозять зі заражених зон і продають споживачам на інших теренах СССР (Remn 8912) (Lemo 8911) (Gumb 8903a);

6) Все це суґерує, що совєтська програма оздоровлення теренів потерпілих від чорнобильського радіоактивного зараження або існує, або застосовується дуже непослідовно;

7) Виглядає, що совєтська медична система не може обслужити велике число потребуючих опіки жертв. Згідно з недавнім випуском "US News and World Report (Brov 8910), в Совєтському Союзі бракує тренованого медичного персоналу, приміщень, медичних устаткувань і ліків. По всьому світі українці дістають заклики від організації РУХ в Україні про допомогу спровадити на захід 1000 критично хворих дітей для терапевтичного лікування. Автор цих рядків особисто має список 50-ти дітей хворих на рак крови тилу лимфобластома. (РУХ є організацією суспільно-культурного типу, яка змагає до демократизації і свободи в Україні, подібно як польська робітнича юнія Солідарність, і має в Україні великий політичний вплив. Недавно совєти визнали РУХ як легальну політичну організацію);

8) Совєти ще не шукали офіційно допомоги на заході і тому ще не уставлені рамки, в межах яких неофіційні громадські чинники на заході могли б подавати допомогу.

Андрій Величко,
викладач університету
ф-т іноземн. мов

ЛІТНЯ ВІДПУСТКА

Просимо звернути увагу, що це число, яке виходить є за місяці — липень і серпень. Наступне число журналу вийде на початку вересня. Місяць липень, це місяць відпустки для працівників.

Просимо пам'ятати, що пошта до „Променя" — передплати, пожертви, матеріяли до поміщування буде нормально функціонувати.

Просимо надсилати до редакції репортажі з відбутих імпрез, річні звіти відділів, нев'янучі вінки та всякі інші матеріяли, яких журнал потребує на чергове число на вересень.

Всім нашим читачам бажаємо приємних вакацій і доброго відпочинку.

Редакція і Адміністрація

ТУГА ЗА БЕЗСМЕРТНІСТЮ

Живе життя і силу ще таїть
Оця гора зелена і дрімлива
Ця золотом цвяхована блакить
Микола Зеров

Щораз частіше й повніші змістом появляються на сторінках преси з України імена, назви творів та інтерпретація їх, авторами яких є так мало знані теперішньому поколінню України творці літератури періоду 1920-1935 років. Такий парадокс — творчість їхня більше відома народам Азії, про їхнього сучасника українського футуриста Михайла Семенка у Москві були досліди й святкування 15 років тому. Були перекладені твори Григора Тютюнника проти творчости якого було в Україні багато обвинувачень, які довели письменника до самогубства. А заборонений, знищений і популярний перший випуск друком твір Олеся Гончара „Собор" швидше був друкований не в Україні, але в Ленінграді.

Те ж саме відноситься і до образотворчого мистецтва — кілька разів була виставка картин Івана Марчука, а у своїй країні він не тільки не став членом Унії малярів, але не міг мати виставок своїх картин.

Було більше талантів, що не знайшли визнання в Києві, були заборонені, могли зате мати признання і в Москві та Ленінграді.

А такий письменник, як Микола Хвильовий, що в пізніх 1920 і ранніх 1930 роках здобув був велику популярність і високу оцінку своєї творчости, серед комуністів в короткому часі після появи його таких творів, як „Іраїда", „Вальдшнепи" „Сині етюди", „Арабески" та зокрема памфлетів „Україна чи Малоросія", „Камо грядеш", „Думки проти течії" з думками „Геть від Москви", де виявив розчарування комунізмом, а поєднання з групою неоклясиків під проводом Миколи Зерова, не міг миритися з дійсністю, відібрав життя 13. V. 1933 року. Стаття Володимира Каташа (Вісті з України ч. 44. 1988) подає, що Сталін написав був листа до Лазаря Кагановича, називаючи Хвильового буржуазним націоналістом. Устами одного із своїх персонажів у творі „Санаторійна зона" Хвильовий висловився, що він втратив надію побачити світ блакитними очима, він відчув біль, бо в нього занепала духовість, він не може стати безсмертним... Тому відійшов з життя.

У цій самій статті є інформація Дмитра Павличка що була в „Літературній Україні" п.н. „Відкривання нового". Мова про Миколу Зерова — унікального таланту і трагічного призначення.

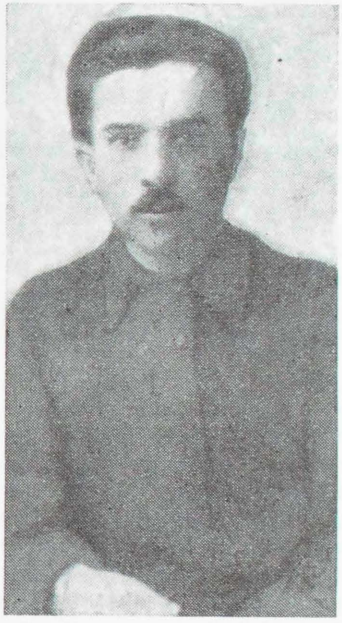

Микола Хвильовий

Зерова називає автор унікальним талантом — він поет, і літературний критик, історик літератури, перекладач, вчитель, провідник неоклясиків і організатор та інспіратор унікальних публікацій. Назвав Павличко свою статтю „Людина, що не змогла перемогти свого призначення". Арешт його був за „провідництво в терористичній організації" на 44 році життя — квітень 1935 рік. Перебував на Соловках, подані дві дати його смерти з адміністрації (батькам і дружині), дві їх різні — 1937 і 1941.

М. Зеров, як і Хвильовий бажав вивести українську літературу з обмеженого загумінку провінції на світові стандарти. Сонет, що в поезії є свідоцтвом високого стандарту, був у Зерова основною формою поетичної творчости. Сонети в українській літературі в'яжуться з творчістю Івана Франка, Лесі Українки, Максима Рильського, а зокрема творчістю Миколи Зерова. Павличко згадує у статті, що сонети Зерова концентруються на минулому, але, коли в них згадує поет римських диктаторів, де є зосередження над культом особи, тоді в описі того культу відразу

Микола Зеров

можна пізнати сучасні 1930 роки. Зеров не міг оминути натяків на трагізм його сучасности. Тому й Павличко висловився, що цього трагічного сприймання сучасности він не міг оминути, не міг її не зауважити, бо таке було його признання...

Є згадка також у статті цій і про Володимира Винниченка, покликаючись на його „Щоденник", що є також білою плямою у нашій літературі, бо ж і Винниченкова творчість невідома в Україні. Кінчиться ця стаття згадкою її автора Володимира Канаша (Вісті з України) запевненням, що „білі плями" у нашій літературі тепер вже можна елімінувати. Можна сподіватися помочі в цьому і від однодумців росіян у цій справі.

Захоплюючись красою Києва, його цвяхованою блакиттю, тобто копулами церков із золотими зірками на них, що виглядають на тлі синього неба якби зірки з церковних бань були прибиті до неба цвяхами, Зеров вірить, що Київ із своїми церквами таїть у собі силу, живе життя. Тут мова про силу голосу дзвонів Печерської Лаври, що мине воєнна доба й життя мирне настане, буде знову розвиватися релігійне життя, культура по-давньому в Україні. І ось тепер ми є співучасниками цього процесу.

Уляна Пелех

Богдан Кравців

КИЇВ З ЛІВОГО БЕРЕГА

Вітай, замріяний, золотоглавий
На синіх горах! Загадався — снить...
І не тобі-молодшому — бринить
Червлених наших літ ясна заграва.

Давно в минулім дні твоєї слави,
І плаче дзвонів стоголоса мідь,
Що вже не вернеться щаслива мить
Твого буяння, цвіту і держави.

Але, мандрівниче, тут на пісках стань,
Глянь на химери бароккових бань,
На Шеделя білоколонне диво.

Живе життя і силу ще таїть
Оця гора зелена і дрімлива,
Ця золотом цвяхована блакить.

Марія ЛЮДКЕВИЧ

Бачу себе у „Слові о полку Ігоревім"
Ярославною, що стогне чайкою жалібницею
В Путивлі на валу.

Бачу себе слов'янською жінкою Марією,
Що роздає хліб і воду
Спраглим і голодним.

Бачу себе полонянкою з Рогатина,
Яка не забула землі отецької,
Мови коханої.

Бачу себе в післявоєнному літі
Малим дівчиськом мрійливим
Із журавлем у небі.

Бачу і пам'ятаю себе доброю матір'ю,
Що лан засіває,
Бур'ян виполює.

Боже милостивий, дай сонця щирого,
Щоб земля плодоносила
І діти росли у мирі!...

„ЗОЛОТИЙ" КІНЬ ОЛЕКСАНДРА САЄНКА

Про Мамая із золотою бандурою та про вівчара із золотогю сопілкою, та про коня під яскраво-синім небом України, під яким і народилися до життя ці незнані досі глядачі Саєнкові шедеври, повідали його друзі й колеги на вечорі, що відбувся у залах Українського державного музею образотворчого мистецтва у Києві. Твори майстра, експоновані на виставці — а це малюнки та ескізи, гобелени й вибійки, портрети, майоліка, інкрустація соломкою — охоплюють період 20-х років нашого століття, тобто виконані художником ще в молоді літа.

— Ми дуже завинили перед Олександром Саєнком, період усім його поколінням, — зауважив мистецтвознавець Олександер Федорук. — Мало хто витворив той страшний творчий вакуум, зміг відродитися. І якщо Саєнкові вдалося повернутися в стрій, зберегти своє ім'я і той дорогоцінний набуток, що став вже класичним, то лише завдяки багатьом і багатьом добрим людям. Завдяки їм ми бачимо сьогодні прекрасні портрети В. Винниченка та М. Грушевського (обидва виконані в 1920 році, Василя Кричевського — професора, фундатора української національної культури (1924 рік), дуже сильний „Автопортрет" (вугілля, 1919 рік) та інші яскраво-художні й досконалі роботи.

Поділились спогадами про художника заслужений діяч мистецтва УРСР Василь Перевальський, колеги-монументалісти Галина Зубченко та Микола Шкарапута, сказали слово відомі українські поети Олекса Ющенко, Микола Сингаївський та Василь Юхимович, який свого часу докладав чимало зусиль, або познайомити читачів журналу „Україна" з творами митця. Академік Петро Тронько (нещодавно обраний головою Всеукраїнської Спілки краєзнавців) та мистецтвознавець Григорій Местєчкін згадали про скрушні застійні часи, коли кожен з них як міг підтримував Олександра Саєнка.

— Мій батько завжди мріяв показати свої роботи у залах цього музею, — розповіла присутнім дочка художника, член Спілки художників СРСР Ніна Саєнко. — Нарешті його мрія здійснилась. Незадовго до смерті він нагадав мені про цілу серію картин, створених ще у 20-ті роки та приречених на багаторічне ув'язнення у сховищі. Із 120 робіт, які він так хотів показати людям, вперше демонструється... 100! Звичайно, багато довелося відреставрувати, дещо й створити самій за його ескізами заново (Ніна Олександрівна працювала разом з батьком, починаючи з 60-х років — **Л. О.**). Та головне, що при допомозім багатьох причетних до мистецтва людей нарешті виконано посмертну волю Олександра Саєнка — відроджено ще один пласт нашої національної культури, запалено ще одну свічку перед потьмянілими образами золотого віку українського Відродження.

Л. ОЛЕСЬКО.

Дівчина з вівцями (акварель).

ЗАГУБЛЕНИЙ РІД

Відродження української культури при кінці XIX ст. завдячуємо кільком патріотичним родинам, що проживали в Києві, а серед них у великій мірі родині Старицьких.

Михайло — батько — народився 1840 року, помер 1904 р. Він письменник, драматург і громадський діяч, а передовсім відданий у службі народові патріот. 1883 року заснував він свою власну театральну групу, щоб дією театру будити серед народу національну свідомість, плекати українську мову серед інтеліґенції. У його групі працювали кращі артисти. Михайло Старицький не шкодував на працю театру власних грошей. До того, він і писав для театру твори. Його драми і прозова творчість — „Перед бурею", „Маруся Богуславка", „Богдан Хмельницький" та інші відіграли велику ролю в усвідомленні народу — будили любов до України, виховували молодь.

Дім Старицьких називали жартівливо „Українськими Атенами", тобто осередком освіти й культури.

Михайло Старицький був одружений з сестрою свого друга — Миколи Лисенка — Софією. Це ще зв'язало ці дві родини. Доні Лисенка — Катерина, Галина і Маріяна були постійними відвідувачами дому Старицьких. На спільних зібраннях у домі Старицьких були: Володимир Антонович, Ольга Косач, Петро Косач, Леся, Ольга, Оксана — доні Косачів, брати Тобілевичі, Микола Садовський, Опанас Саксаганський, Іван Карпенко-Карий, Марія Заньковецька, Софія і Олександер Русові, Орест Левицький та інші діячі театру. В родині Старицьких панували наукові, літературні, мистецькі інтереси, а над усе єднала їх любов до свого народу.

Доньки Старицьких: Марія (1865-1927) — артистка, професор в інституті Лисенка в Києві. Оксана (1876-1941) — одружена з Іваном Стешенком (1873-198) — поет, історик української літератури, професійний літературо-знавець і палкий політичний діяч. За Української Центральної Ради генеральний секретар освіти. В 1918 році забитий бандитами. Оксана працювала також в театрі, пильно плекали, батьки національну свідомість своїх дітей Орисі і Ярослава. Людмила (1868-1941) — поетка, перекладачка, жінка великого серця, любови, самопожертви.

Людмила в юності була підпорою родини, пішла за гувернантку, бо треба було рятувати

Михайло Старицький справа вгорі, серед українських письменників: Михайло Коцюбинський, Василь Стефаник, Олена Пчілка, Леся Українка, Володимир Самійленко і композитор Гнат Хоткевич.

батька з родиною (невдача в плянах театру довела М. Старицького до фінансової катастрофи). Людмила помагала батькові писати драматичні твори, в його загальній літературній творчості, грала й на сцені. Одружившись з Олександром Григорієм Черняхівським — видатним науковцем гістологом — доцентом університету, завідувачем медичною секцією в Українськім Науковім Товаристві в Києві. Після смерти батька дім Людмили став для українських діячів культури таким пристановищем, яким за життя батька. Тут зустрічалися: артисти, громадські діячі, письменники.

Людмила допомагала Лисенкові вишукувати тексти до пісень, написала сама текст до твору „Ноктюрн" Лисенка, а для батька пристосувала „Енеїду" І. Котляревського як драматичний твір. Ніхто не знає й досі того, що вона була автором цієї перерібки.

Дописувала Людмила до преси, містила в них свої літературні твори, — збірник „Вік", газета „Рада" й „Киевские отклики" (російськомовний журнал, бо діяла ще заборона української мови).

Палка, неструджена громадська діячка, стала по смерті Миколи Лисенка ще й головою Українського Клюбу в 1912 році. Але ні література, ні сцена не виповняли життя Людмилі — вона провадила ще велику харитативну роботу. В 1914 році до Києва приїхала велика кількість утікачів з Волині, Холмщині, Галичини. Вона для допомоги їм закладала притулки у школах, зокрема багато зусиль докладала для допомоги галичанам, бо вони були закладниками. Цією допомогою займалися разом з Людмилою Любов Шульгина, В. О. Матушевська, Н. А. Кудрицька-Енгеть, Онися Дурдуківська. А коли закладників вивезли до Сибіру, Людмила поїхала, почала клопотання за поліпшення їхньої долі. В 1920-30 роках галицькі вчені дуже сердечно висловлювались про цю акцію і допомогу. Виїхала разом з закладниками до Красноярську, відвезла їм щедрі подарунки, зібрала відповідний матеріял, щоб клопотати про покращення їхньої долі.

За гетьманату Людмила Старицька-Черняхівська працювала у відділі мистецтва, в театральній секції, перекладала лібретто до опер, домагаючись українізації опери. У 1920 роках родина Черняхівських жила дуже скрутно. В тому часі Людмила працювала на трикотажній фабриці, утримувала хвору матір та сестер (хоч вони працювали в наукових установах, але тоді платні не одержували), брала участь у житті Української Академії Наук, була ініціятором Товариства прихильників музея діячів української культури. За совєтської влади офіційно вона не уділялася, але її роля в українській громаді була значна. Та час 1929-1934, коли діяв большевицький терор, залишилося дуже мало членів „Старої громади", вони діяли таємно, ніхто з членів Громади не мав окремого помешкання. Збиралися у помешканнях членів Громади за чергою.

М. П. Старицький. Фото 1863 р.

У цих зібраннях Людмила Михайлівна була центральною особою — цікава, дотепна, розумна, люблена усіма. Але такі зібрання не тривали довго. Влітку 1929 року в Києві почалися арешти серед української молоді, а між нею арештовано і єдину дитину Черняхівських — доню Рому. З цією подією в'яжеться трагічна доля не тільки самої доні Роми, але й всієї родини та українського середовища, в якому так віддано згадані родини працювали для відродження України. Загально відомо, який трагічний був кінець спалаху патріотизму київських родин. Вони стали жертвою большевицького терору п.н. Спілка Визволення України. Багато авторів висловлюють сумнів — чи така Спілка дійсно існувала?!..

Тоня Горохович

ВИКЛАД ПРО УКРАЇНСЬКИЙ РУШНИК

Дня 10 березня 1990 р., заходом Манітобської філії Українського Музею Союзу Українок Канади, відбулася надзвичайно цікава та інформативна одноденна майстерня (workshop) про **український рушник: його особливості і традиційне вживання.** Ця майстерня відбулася в авдиторії Катедри Пресв. Тройці у Вінніпезі. Вона розпочалася около 10-ої години ранку, а закінчилася після 3-ої години по полудні з одногодинною перервою на перекуску. Учасників цієї майстерні було понад 150 осіб, між котрими було значне число молодших жінок і дівчат та кількох чоловіків.

Голова Манітобської Філії Музею, Галина Богонос, відкриваючи цю подію, поінформувала присутніх про Український Музей Канади та його філії, що знаходяться в кожній провінції від Британської Колумбії до Онтаріо. Відтак вона представила доповідачку, мґр. Анну Троян з Торонто: відомий педагог, знавець музейництва, особливо українського народнього мистецтва та довголітня провідна членка Східньої Філії Українського Музею Канади.

Пані Троян відразу захопила слухачів своєю презентацією, виголошуючи її двома мовами: українською та англійською, щоб зміст її доповіді був усім зрозумілим. Свій виклад збагатила многозначними прозірками („слайдс"), як рівно ж зразковою виставою українських традиційних рушників (тканих і вишиваних), які походили з різних частин України, починаючи від Закарпаття і Буковини на заході аж до Полтави і Харкова на сході.

Зліва направо: Розалія Кондра, Кореспондеційна секретарка Музейної філії; Галина Богонос, голова; мґр. Анна Троян, доповідачка і Ангелина Павлик, Куратор Музею.

З викладу пані Троян присутні довідалися, що властиво є український рушник, який займає таке особливе місце в українському мистецтві і культурі. Вона пояснила, що українські народні рушники можна поділити на дві категорії: перше, ужитвкові — ткані із звичайного сільського полотна; друге, декоративні — з найкращих тонких ниток. Рушники були ткані на ручних варстатах, у більшості з лляної, ручно пряденої нитки, і такі ручні ткацькі варстати були майже в кожній хаті.

Український народний рушник можна пізнати по його взорах і красках, які є характерні різним частинам української землі. Ось наприклад, в **східних областях** України, переважають рослинні взори, головний мотив у взорах є дерево життя домінуюча краска червона з домішкою чорної, або темно синьої; в **західніх областях,** домінуючі мотиви це хрест, зірка і ромб, і тут уже, знаходимо повну веселку красок. Для кращого зрозуміння, шановна доповідачка звертала увагу слухачів на ті рушники, що були на виставці. Вона розказала нам про те, які взори, які краски, стіби та яке викінчення були на рушниках в різних частинах України: на сході — в Києві, Чернігові, Кіровограді, Полтаві і Харкові; на заході — на Поліссі, Волині, Львівщині, Тернопільщині, Бойківщині, Гуцульщині, Буковині та Закарпатті.

У пообідній сесії, пані Троян пояснила, яку ролю виконує український рушник в родинних і суспільних традиційних ритуалах, тобто в домі, в церкві й у весільних обрядах. Вона підкреслила, що український рушник в'яже нас з нашими предками в минулому і з нашими діями в сучасному і майбутньому. Нам треба запам'ятати, що український рушник завжди залишиться традиційним і ритуальним предметом української культури.

Ввесь час пані Троян переплітала свою доповідь переказами з нашої літератури й історії, та деякими уривками з народніх пісень, де є згадки

(Продовження на ст. 10)

Іван Боднарчук

ЗАПОВІТ

Андрішина фарма грала кольорами на сонці. Обійстя загружене автами, авта червоні, зелені й сині, тремтять срібні дзеркальця здалека — сталевими пасмами стягають сонце на землю. Неділя... То з'їхались сини до хворої матері. Здалека, з різних сторін, зустрілись на воротях. Ох, які ж то ці ворітця маленькі тепер стали, здрівілі, і будиночки звітрілі, і подвір'я споришем зацвіло. Давно вже тут не були. Забулись сусіди і тільки перехрестя стежок, кам'яна гребля, зелений клен і мати на воротях мозаїчним образом остались у пам'яті, неслись з ними у світ, кликали до себе. В зрібній сорочці з вишиваними рукавами, з скорботою на устах, пізнавали її на образі Богоматері. Доростали в світі. Простір, що віддаляв їх від фарми — рідного гніздечка, з часом малів образ матері в пам'яті більшав. Повернули.

Біля порогу зустріла їх старша сестра: „О, як жде мати побачити вас! Обклалась вашими світлинами, у сні кличе ваші імена..." Обціловували брати сестру. За зеленими котарами високо піднята на подушках лежала мати. Очі в неї були заплющені. Ледве-чутно, навшпиньках підступили сини, обстали кругом — на одвірках високо позначився їх ріст.

Стояли в мовчанні. Прислухались до тихих подихів матері. Старість на її обличчя поклала глибокі вирази любови й терпіння. Сестра відкрила віконницю, в хаті стало видніше. Згадали: десь там на дні скрині ховає грудку рідної землі, привезеної з-за моря, квітом соняшників уквітчувала собі будні, маленькими вела під образи провести молитви, вела на стежку в школи, супроводжала в світ... Залишили десь тут на полиці перше волосся пострижене в коверти, перші зошити, а на одвірках в карби позначений ріст. За хатою кам'яна гребля. Дбайливо її руками повизбирувані камінці, знесені в одну греблю. Греблю цю висушили вітри від її поту. Тепер з-за греблі сонце сходить, за греблею сідає нагріта за день гребля поза північ тепло тримає. По вечері рядом сідали на греблю, співанок співали. Співали про Дунай, Калину й Дніпро. Слухали оповідань про край, чарівний край русалок. Одного разу по вечері підступили до батька: „Батьку, відпустіть нас у місто! На фармі тяжко працюємо, ходимо полатані. Наші ровесники в місті ходять чисто, носять гроші в кишенях..." „Підождіть, устигнете ще," слова батька, „хай ноги ваші стерні наколять, долоні мозолями затверднуть, надихайтесь запахом ярих хлібів, щоб пізнали ви ціну життя..." Клонили голови, вертаючись до праці, клонились землі навколішках, грудьми припадали, обціловуючи її за силу. Тепер за вікнами шумить сад, шелестять соняшники й хата у світлі коливається.

Розплющила очі. Простягла руки. Підступили сини. Сплелись вишивані рукави з вояцькими. „Пізнали мене?... У тебе, Василечку, голос змінився, волос пояснів... Андрійко ростом нагадує покійного батька, Петрик... в усіх вас пізнаю покійного вашого батька... Внесіть мені діти калини й послухайте, що вам скажу". — Підвелась, попросила води. Промочила сухі уста. Василю-Василечку, летунчику мій! Високо літаєш, чи видати з тих висот наш край?... А ти, Петрику, глибоко зачитуєшся, чи згадується там про нас? Відпитуйте її діти, ту нашу Україну! Бо без неї й ми тут ніщо..." Продовжувала: „Ви знаєте мене... я не тутешня. Не сподобив Господь донести свої кістки у наш край. Моя дорога тут кінчиться." У мовчанці схилили голови. „Ви здалека приїхали, може сподівались спадку, а я замість спадку та передам вам довг. Несплачений довг перед нашою батьківщиною. Ви знаєте її з моїх оповідань, з співанок. Там далеко за морем наш край Україна, там ще десь і живуть наші рідні, вони згадують нас, ждуть нашої помочі. Ми зобов'язані їм. Пам'ятайте! У пам'ять цього я передам вам цю книжку."

У вишиваній оправі книжку — Кобзар Шевченків — перейняла з рук матері старша сестра й передала молодшим братам. Пішла книжка по руках. Важили її в своїх руках — вона знайома їм. На листках вони пізнали відтиски своїх пальців. Колись маленькими обертали в своїх спітнілих руках книжку привезену з-за моря з старого світу. Це найстарша книжка в їхньому домі. Вчились читати, щоб прочитати її. Шевченка бачили в рушниках, бачили його гафтованого на образах, а в народі чули його слова. Мати продовжувала:

„Тримайте цю книжку поруч своїх книг, передайте її своїм нащадкам, застережіть останнім своїм словом передати її з покоління в покоління. Цю книжку, пізнавши азбуку, вже зможете читати; прочитавши рядок, не відложите, щоб цілої не прочитати; а прочитавши, станете осві-

ВИСТАВКА ПРАЦЬ ТАЛАНОВИТИХ МИСТЦІВ

Написала Юлія-Анна Бел
Спеціяльно для Миссиссаґа Нюс

Низка надійних, талановитих мистців показали свою майстерність і творчість на річній виставці в приміщенні філії бібліотеки міста Миссиссаґа при вулиці Бирнгампторп, Онтаріо, в понеділок дня 7 травня ц.р. Понад 160 малюнків, ескізів і друків було предложено мистцями в надії, що виграють одну із п'яти заповіджених нагород. Цьогорічна виставка була п'ятнадцята з черги. Ролю жюрі виконала директор і куратор мистецької ґалерії міста Миссиссаґа, Валерія Ґрінфільд. Наділяючи мистців нагородами Грінфільд висловила своє захоплення надзвичайним успіхом виставки. Була дуже задоволена великим зацікавленням виставкою. У виставці взяли участь не тільки місцеві мистці, але також мистці із віддалених місцевостей, як наприклад Ніяґара Фолс.

З-поміж п'яти категорій компетиції першу нагороду здобула Людмила Шанта за свою акварелю „Світанок над морем", що була відзначена як „НАЙЛІПША НА ВИСТАВЦІ".

„ЦЕ Є САМОЦВІТ МИСТЕЦЬКОГО ТВОРУ", сказала Ґрінфільд. Майже абстрактний пейзаж і кольори добре дібрані до себе. „ЦЕ Є ЧУДОВА КАРТИНА", (сказала Ґрінфільд на закінчення. Дальше були уділені ще чотири нагороди в різних категоріях.)

Гелен Уел була нагороджена за найліпшу акварелю „Схоплювач мрій". Ґрінфільд назвала цю картину майстерною, із багатством кольорів. На неї зробила враження композиція і метода вживання кольорів.

В категорії Олія/Акрилик дістав нагороду Аллан Уокер за картину „Нова дільниця". Грінфільд сказала, що їм подобається цей „переклад фотографічного реалізму" задля його цікавої перспективи. Підкреслила, що картина була професійно виконана і має цікаву композицію.

В категорії найбільшого рисунку нагорода була уділена Ільєн Г'юн за пастелю „Осіння картина". Ґрінфільд назвала цю картину цікавою і сказала, що вона їй подобається тому, що була передана візерунковою технікою, замість традиційного передання пейзажу.

Нагороду за найліпший живопис отрииала Пацієнція Морисі за картину „В гайочках".

„Це є амбітна картина", сказала Ґрінфільд додаючи, що вона має майстерний задум, добру глибину і добрий розподіл площі.

В бібліотеці Бирнгампторп в Миссиссаґа, Онтаріо, в травні ц.р. відбулася 15-та з черги жюрована мистецька виставка. Валерія Ґрінфільд, директор і куратор міської мистецької ґалерії в Миссиссаґа, вручила мистцям нагороди за найкращі картини. На світлині Юрій Шанта приймає І-шу нагороду для дочки Людмили, котру вона дістала за свою акварелю „Світанок над морем". Валерія Ґрінфільд виконувала функцію жюрі.

ченими. З цих рядків заговорить до вас Україна. Серед чужих, у далекому світі — віднайдете себе. Ця книжка зведе вас усіх до купи, як рідна мати".

Говорила, обертаючи на грудях срібний хрестик. Нахилились зачіски, зашелестіли листочки, почувся шепіт. Цей шепіт нісся десь здалека, з-за моря з краю батьків, з землі, що дала Шевченка. У цьому шепоті чувся стогін матерів на панщині пшеницю жнучи, брязкіт зброї, шум тополі, пісні про кохання. У цьому шепоті матір заплющила очі. Її вже не було між нами, але як багато тут було від неї. Дивились на себе й пізнавали її в своїх очах. Вона жила в їхніх думках.

Червонілась до заходу на городі гребля кам'яна. На столі лежала книжка в вишиваній оправі.

ВИКЛАД ПРО РУШНИК

про українські рушники. Учасники цієї майстерні ставили різні питання, і по закінченні далі огля дали виставку рушників.

Павліна Іґнаш, голова Манітобської провінційної екзекутиви Союзу Українок Канади і член дирекції Манітобської Філії Музею, в імені Музейної Філії та всіх присутніх склала щиру подяку пані Троян за її цінний, повчальний виклад. Присутні підтримали її вислів подяки повстанням з місць та гучними оплесками.

На спогад, було вручено пані Троян декоративну річ, виконану по-мистецькому Марґаретою Пестрак, член управи Манітобської Філії Музею. Соня Бейзик перепровадила функціюльосування щасливих з-поміж присутніх, що повигривали призначені нагороди.

ТДГ

НАШІ ГРОМАДСЬКІ БУДНІ

(Доповідь ред. Н. Когуської виголошена на Пров. Симпозіюм Східної Екзекутиви Союзу Українок в Скарборо, Онт. 24 квітня 1990 р. Друкуємо на бажання учасників)

Пані предсіднику, члени президії, дорогі делеґати, гості і члени складових організацій СУС.

Насамперед вітаю вас всіх із святочними днями Воскресіння Христового, з днями весни, повними сонця і радісних весняних почувань. Велика це приємність бути мені сьогодні між вами і з вами, хоч дещо несподівано та мило вітати вас. Сполохана таким коротким речинцем я пробувала позбирати свої розгублені думки і таки дуже рада, що ви відорвали мене від мого редакційного стола, на якому лишила все жужмом.

Привожу Вам, дорогі зібрані привітання від нашої редакційної колеґії журналу „Промінь". Просили мене скласти вами найсердечнішу подяку за пожертви, за старання піддержки журналу, а особливо за теплі дорогі листи признання і оцінки журналу.

Окремо вітаю зібраних тут в імені персоналу Видавництва Тризуб — „Український Голос". Казали мені, що східня Канада, самостійники особливо подбали про різдвяні та великодні привітання до часопису. Якось радісніше виконувати працю в редакції, коли знаєте, що у широкому світі хтось думає про те рідне слово та його потреби.

Цікавить мене, дорога президіє ваш симпозіюм. Назва симпозіюм в нас недавно з'явилась у програмі нашої діяльности і таки тут початок їй у Східній Канаді замість окружних з'їздів. І це добре, що відкриваємо новіші і цікавіші форми нашої діяльности, вводимо щось нового, додатнього до створених нашими попередниками форм.

В листі, яким запрошуєте мене називаєте симпозіюм культурно освітнім зібранням. Це дуже влучно, бо цим ми пов'язуємо старе з новим. Культура й освіта це дві великі силі в житті кожної людини, в житті кожної організації і в житті кожного народу. Культура складається з багатьох чинників, з багатьох різних частин — як мова, музика образотворче мистецтво, народне мистецтво, наука, література та багато іншого. Кожний нарід має властивости і своєї культури і дорога до культури кожного народу веде почерез освіту. І наша організація Союзу ввела освіту як головний виховний чинник. Тому наші відділи названо іменами українських письменниць і громадських діячок.

В нашій громадській праці ми, час від часу, повинні оглянутись позад себе і зробити маленьку екскурсію в минуле, цеб то порівняти минуле із сьогоденням і з того зробити висновки для нашого завтра. Через далеку віддаль одні від одних, це б то проводу організації і з своїми відділами на місцях ми не часто маємо нагоду у гурті самого членства відбувати такі тісні наради для скріплення думок та обговорення деяких проблем у нашому, так би сказати внутрішньому світі.

Давнішими роками голови нашої організації, це б то Централя Союзу Українок Канади офіційно відвідували відділи. До таких зустрічів членство у відділах щиро приготовлялось стрінутись із своєю провідницею. Відбувались ці зустрічі якось по святочному, бодай раз у рік, було слово, яке спрямовувало нас на дорогу праці і завдань організації. По такій візиті між членством і проводом нав'язувались кращі і дружніші відносини. Провід ділився своїми проєктами, зацікавлював членство широкими плянами діяльности цілої організації, а відділи, то є членство шукало порад на свої місцеві проблеми, бо працюючи в організації є зовсім природним стрічатися з труднощами.

Кажемо собі, що часи змінились, чи може ми змінились. Такі офіційні відвідини ставали і стають все рідшими. Між проводом організації і членством на місцях створюються щілини, а вслід за ними наростає відчуженність, яка не виходять на користь нікому з нас. Правда, що ми маємо провінційні екзекутиви, які заступають Централю в разі потреби, одначе це зовсім щось інше від такої офіційної візити, яка в'яже членство з проводом. Не забуваймо також і про те, що при наших громадах вже тепер бракує не тільки неділь, але й вечорів. Це свідчить, що загально громадське життя кожної місцевості заповнене працею і це повинно б нас радувати.

Тепер, час від часу ми почуємо журливі думки про долю нашої організації та її майбутнє: Кажемо, що не маємо досить членства, кажемо, що не маємо по товариствах молодших жінок, кажемо, що бракує заступниць на провідні місця в то-

вариствах, особливо секретарок, нема кому написати звіту до „Променя". Журимось, що праці по наших відділах більше як членство може її подолати.

Ось тут провід повинен шукати причини такого стану. На мою скромну думку скажу, що перед нашою організацією є та небезпека, що наше членство по відділах, якось не застановляючись відходить все далі від своїх первісних, властивих нашій організації завдань, якось мимоволі розминається з ними, це б то з тими завданнями, що їх наша організація випрацювала як свою найвищу мету, як ціль своєї організаванности. І тому ми всі й я з вами пробуємо шукати себе самі в собі. Яка наша ціль? Чи правильно ми розуміємо себе як організація? Чи маємо ми належне місце серед свого суспільства?

Ці питання ми повинні поставити дуже виразно не тільки перед нашими відділами, але до певної міри і перед нашим проводом. Я поробила певні спостереження з ходу праці цілої нашої організації в той час, коли писала і опрацьовувала історію Союзу Українок Канади — „Півстоліття на громадській ниві". Ці спостереження в засадничих цілях нашої організації по всіх відділах східньої і західньої Канади покажуть нам причини, в які нам треба вглибитися, щоб вірно їх зрозуміти.

Десь у сімдесятих роках Централя Союзу Українок Канади в Едмонтоні рішила видати історію нашої організації за 50 років. Саме тоді доходило півстоліття. Довший час вовтузились з тим проєктом, збирали матеріяли від відділів, а коли матеріяли вже були зібрані і коли прийшлось писати історію, не могли з-поміж себе знайти відповідної людини, яка би згодилась взяти на себе такий обов'язок.

По довших короводах, минуло два роки і під тиском Централі та з великою неохотою я погодилась опрацювати історію організації разом з історією відділів. Централя в Едмонтоні надіслала мені до Вінніпеґу всі зібрані від відділів їхні історії. Деякі самі написали свої історії, інші виповнили запитники, після яких треба було писать історію. Ось головний зміст деяких оригіналів писаної по відділах історії.

Читаю таке: Наша церква св. Юрія Переможця була побудована такого то року, імена провідних членів церкви, заряд. Берете інший: Заснування нашої громади почалось у той час, коли до нас перший раз приїхав наш священик... Ми своєї церкви не мали довший час, Богослуження відбувались в народнім домі, аж геть пізніше ми побудували свою церкву. І щойно десь пізніше буде згадкою про зорганізування жіночого товариства. Один відділ прислав до Вінніпеґу свою секретарку щоб прочитала історію своєї місцевости поки книжки піде на пресу. Приїхала, прочитала, забрала з собою і з часом надіслала повну історію своєї церковної громади з застереженням нічого не міняти.

Поставте себе на місці тієї особи, яка має писати історію організації Союзу Українок Канади, а має в руках історію церковних громад. Що ви могли б зробити? Відмовитись? Не маєте права! Ось тут ми мусимо себе відшукати і знайти правильну роз'вязку для загального добра, як організації так і нашої церкви.

Ми пов'язали наше життя з нашою церквою. В цьому була також наша висока ціль. В програмі нашої праці є означено наша приналежність до церкви. Наше членство займається недільними школами, навчає в них, співає в хорі. Ми пригорнулись до нашої церкви як світська організація, одначе не забуваймо про те, що наша церква має свою історію, історію своїх громад. Скажім, що друкуючи таку чи іншу історію, про яку я щойно згадувала, що їх надсилали відділи, ми як організація залізли на чуже подвір'я. Ми привласнюємо собі невластиві нам заслуги, які нам не належаться і наша церква в кожний час може спитати нас чому ми таке зробили, бо як каже народня пословиця, що написане пером не витягнеш і волом.

Я не буду оповідати Вам всіх тих неприємностий, яким мені довелось зазнати по виході книжки „Півстоліття на громадській ниві", бо ж треба було виправляти у великому числі історію організації. Зі всіх моїх праць для Союзу Українок Канади я зазнала найбільшого розчарування, хотілось кинути і втекти, але я цього не зробила.

І отут власне ми приходимо до тієї небезпеки, яка лежить перед нашою організацією. Ми захопились однобічною господарською працею у громаді, поклали найбільшу вагу на те скільки грошей ми придбаємо за рік і маємо до діла радше з місцевими громадами.

Прийшов отже найвищий час, що нам треба подумати про себе як і в який спосіб скріпити свою організацію. З вище наведеного ми побачили, і з жалем стверджуємо, що праця нашого членства по відділах розминається з нашими завданнями. Наші первісні цілі, а вони найважніші, були національне виховання жіноцтва і молоді, опіка рідними школами і навчання в них, зберігання народніх і релігійних традицій, зацікавлення своєю літературою, будовами бібліо-

тек, читанням, тому наші відділи носять імена наших видатніших письменниць і громадських діячок.

Ми тепер дуже часто почуємо жаління від самих таки відділів, що в нас бракує молодших жінок і що ті, які тепер є обтяжені надмірною працею в громаді. Наше молодше жіноцтво посідає добру освіту, набуту у державних школах: історію, мистецтво, література, інші гуманістичні науки, але вони до нас не прийдуть і не тому, що нас не люблять, але тому, що праця в організації обмежена до буднів. В програмі нашої діяльности бракує зацікавлення для них. В наших зібраннях вони хотіли б набути для себе дещо із знання з українського світу, але ми того не маємо. Ми переобтяжні господарськими справами а на інші нам не стає часу. Ми взяли забагато на свої плечі і тому важко нести а шкода покинути. Більшість з наших членок почали шукати свого зацікавлення в народнім мистецтві, у вишивках, однак цього не є досить.

Можливо, що нам, як Союзові Українок Канади треба більше говорити про себе, про наші завдання, про нашу працю. Недавно ще, бо в 1984 ми святкували століття жіночого руху. На цю тему ми написали багато розправ. В часі століття жіночого руху наша організація мала вже шостий десяток рокі своєї активности. Ми вписали себе в анали міжнародніх жіночих організацій, де ми виступили в обороні свого народу, там ми визначували наше місце в житті нашої спільноти, так як жіноцтво інших народів у Канаді, ми також визначували наше місце в житті української спільноти почерез конґреси територіяльні і світові.

Початок нашої праці виплив із джерел на допомогу Україні. Українське жіноцтво в Канаді ще до свого оформлення отримало листа від Софії Русової провести збірку на допомогу висилки делеґацій на міжнародній конґрес до Вашінґтону. Це були часи по Першій світовій війні і по втраті державности України, народ боровся за свої права а на таких міжнародніх з'їздах ми могли інформувати чужий світ про Україну. Це була наша перша праця для України і вона ніколи не сходила зі сторінок нашої активности. В Союзі Українок Канади позначились кроки славної дочки України — Хариті Кононенко.

Союз Українок Канади, як світська жіноча організація, основна на засідах самостійницької ідеології, пригорнувся до своєї рідної церкви, визнав цю церкву, як найвірнішу православну історичну церкву нашого народу, знайшовши притулок для своєї праці і допомагаємо нашій церкві в такій мірі, щоб наші завдання в цій праці не зменшувалися, доповнювали себе. Національна освіта нашого жіноцтва, опіка виховними справами так само заважана для церкви і для організації.

Було б зайвим сьогодні оповідати про широкі заслуги нашої організації і не є сама ціль нашого зібрання, а радше так, як я згадала раніше, шукаємо себе самі в собі.

Сьогодні Україна будує своє життя. Будує так, як їм там найкраще виходить. Вони там живуть і розуміють свої можливости. І ми подивляємо зараз наш народ в Україні. Ми захопоплені їхніми новими силами і дивуємось, відки взялись ті високі таланти, такі Драчі, Павлички, Гончарі, Яворівські та багато інших, коли був такий великий терор, коли завмирала рідна мова і здавалось, що вже все пропадає під чоботом московського ката, раптом виринають люди глибоко патріотичні, науковці, літератори, мовознавці, шанувальники рідної церкви, тієї справжньої нашої історичної церкви. Дивуємось як замаяли українські прапори, як святкував наш народ січневі роковини української державности, як заговорила преса вільнішими голосами вільної думкою рідного слова.

Могутньою хвилею перекотилось Україною свякування Шевченкових роковин його 175-ліття народження і своїм змістом піднесло народні маси до походів з рідними прапорами. Шевченкові роковини засвітили знову іскру, яка почала вільніше світити і гріти. Сторінки часописів і журналів в Україні зарясніли нарисами, статтями, ілюстраціями про творчість поета, про нього знову заговорив світ свій і чужий. І ми горді з того, що в нас є велика своя література, що в нас є Шевченко, є Леся Українка та інші клясики, не згадуючи сучасників а між ними є великі нові таланти.

Але ми в Канаді хочемо жити так як живуть тут інші народи своїм власним життям, хочемо мати свої рідні оточення, свої школи, свою рідну мову, свою церкву, своїх великих людей, але для того треба допомогти теперішнім і майбутнім матерями у виховній праці своїх дітей, своїй молоді, бо на них спочиває наше майбутнє.

Ось недавно у Вас у Торонті гостила одна з наших великих жінок — провідниця жіночого руху в Канаді — д-р Савеля Стечишин. Ми всі були горді за неї, за всі її попередні осяги, а зокрема тепер за те, що уряд Канади нагородив її орденом Канади. Отож її діяльність, її посвята є доказом, що любити рідне, бути вірним своєму народові не перешкоджає діставати признання і то дуже високе в державі, де ми живемо, це б то в

країнах нашого поселення. Ось уривок з промови С. Стечишин, яку вона виголосила на прийнятті, що їй тут улаштували наші організації.

„...Перед нами великий Ювілей 100-ліття поселення українців у Канаді. Те, що українці опинилися в Канаді та на поселенні в інших країнах не було випадкове. У Бога Творця немає нічого випадкового, а все має свою мету. Це було в пляні Божого Проведіння розсіяти нас по світі, щоб ми могли своїм вільним голосом крикнути в обороні поневолених українців в Україні. Це наша місія і ми її стараємось виконувати різними доступними нам шляхами. В Україні народ зрушився і прямує до вільнішого життя.

...Справді українці в Канаді виросли на велику силу і нас загально вважають за найкраще зорганізовану етнічну спільноту. Ми завдячуємо наш поступ доброму проводові та нашим організаціям. Маємо свої інституції, свої церкви, свою пресу, українознавчі студії в університетах, двомовне навчання в початкових і середніх школах, маємо людей на високих державних посадах. Ми є в поході, ми йдемо вперед. Треба нам подбати щоб рівень, який ми осягнули не знижувався, зростав.

До розвитку українського життя в Канаді немало причинились українські жінки. Жіночим організаціям належиться особливе признання за їх великий вклад у громадське життя. Скрізь у Канаді, де жива українська громада, там живчиком життя є жіноча організація, яка звичайно несе на собі найбільше праці". Кінець цитати.

А ми сьогодні скажім собі таке: Із святкуванням століття поселення українців у Канаді даймо кращий напрям нашій організації. Зробім її осередком глибших зацікавлень, студіями рідної мови, театром, літературою, образотворчим мистецтвом і багато іншого ще ніким не початого. Ось саме тепер у Торонто почала свою цікаву працю при СКВУ Світова Координаційна Культурно-Освітня Рада, якої програма базується на допомозі молодшим батькам в рідному вихованні дітей.

Крім виховної праці з батьками для цілої діяспори ця Рада контактується з допомогою в Україні. В журналі „Промінь" в березневім числі був надрукований заклик СКВО Ради „Діти діяспори дітям України" на яке озвалось наше членство, ось лист одного з наших відділів ім. Доньки України з Роблин, Ман. Це похвальне діло і нам як організації потрібно буде тепер все більше і більше праці.

В цей час, дорогі пані ми стоїмо перед новими і великими завданнями допомоги нашому народові у його змаганнях за краще і вільніше життя у всіх його сферах. Страшне нелюдське насильство над нашим народом зламало свій хребет і наш народ вільніше дихнув. Народній Рух України за перебудову щойно виходить на свою дорогу до державного життя, яка не буде легкою і буде вимагати ще багато зусиль, посвяти а то й жертв. Радують нас події в Україні, радує нас те, що піднесено українську мову до статутсу удержавлення. І ми єднаємось з думками, почуваннями та прагненнями нашого народу в Україні, яку б систему правління вони там не прийняли. Ми тут також піднесені на дусі і радує нас, коли по телебаченню лунає для цілого світу мова про Україну, коли світ висловлює нам свої симпатії і розуміє нас, як колибудь досі розумів. По деяких більших містах тепер організуються Товариства Прихильників Народного Руху України, одначе досі ми ще не маємо ясно оформленого способу допомоги Україні. Домагаємось від уряду РСРС дозволу безмитних оплат посилок для потребуючих, головно хворих дітей та старших.

Перед нами також Ювілей століття поселення українців Канади. Наша організація, Союз Українок Канади справді була піонерською, в культурнім розумінні була першою, хоч ювілей поселення для всіх українців в Канаді є однаковий, а нам слід би вшанувати когось з тих перших, або символічно тих, що покладали багато праці і мають за собою певні заслуги. Кожний відділ може вибрати з поміж себе і вшанувати особу як піонерку українку. Про ці справи можливо подбає наша Централя, а можливо вже й має щось у своїй програмі святкування.

На цім, шановні зібранні закінчую моє скромне слово до Вас. Була велика приємність поділитись мені з Вами моїми думками, моєю журбою, оскільки було можливо такі особливі тонкі справи порушувати й їх до глибини і в подробицях ви мусите самі доповнювати самостійно як і належить самостійній організації.

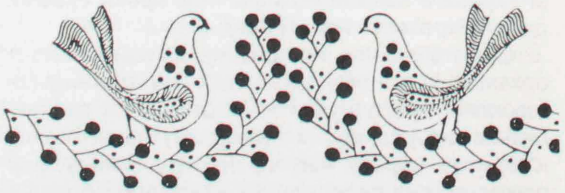

DAUPHIN VOLUNTEER HONORED AS WOMAN OF DISTINCTION

A Dauphin volunteer was one of six women honored at the sixth YWCA's Women of Distinction awards in Brandon Thursday.

Minnie Andrechuk of Dauphin won an award for her work in promoting Ukrainian culture.

Andrechuk is a charter director of Canada's National Ukrainian Festival. She has held every position on every festival committee and has received an Honorary Life Membership to the festival for her efforts.

She is also a member of Allied Arts of Manitoba, the Ukrainian Festival Choir, the Ukrainian Orthodox Church, and helps to organize the traditional Ukrainian Wedding, staged annually by the festival.

She has also received the Air Canada Heart of Gold award in 1988 and the Centennial Award of Honor, Order of Crocus from the Manitoba Centennial Corporation in 1967.

In addition, she has received several special awards and plaques for her work.

She has completed an arts and crafts course in Gimli and teaches arts and crafts.

Twenty women from the Parkland and Western Manitoba were nominated for the awards.

The five other awards went to Shirley Bray of Brandon, who has been involved in curling as a player and an instructor; Lea Marie Colbeck of Virden, who has been involved in many community volunteer programs, Beverly Leckie of Brandon, founder and operator of the Brandon Kids' Centre and involved in children's education; Eileen McFadden, an archivist at Brandon University who has also been a strong supporter of the women's movement;

Minnie Andrechuk

and Lorraine McKay of Brandon, a student counsellor at Brandon University who has made outstanding contributions to the native community.

Two other Dauphin women were also nominated. They are Helen Henderson, who has worked in education and broadcasting, and Mary Hudyma, a former teacher who has kept working with the Dauphin — Ochre School Board and is currently its chairperson.

In the past the Women of Distinction awards have gone to women who are outstanding in certain categories such as sports, business or commuity work.

There were no special categories for the awards this year.

Dauphin Herald, April 20 1990.

MULTICULTURALISM IN THE MEDIA

A conference on Sharing the Message: Multiculturalism in the Media was held on February 16 — 17, 1990, at Holiday Inn on Seventh, Edmonton, Alberta.

There were 180 registered participants from cities across Canada and they were to examine two themes:

1. How multiculturalism manifests itself in the messages which Canadians share through the media.
2. How members of Canada's diverse society share in the formulation and delivery of those messages.

The objectives were:

1. To help define multiculturalism as it relates to the media
2. To sensitize the media to the need for equitable and informed reporting about issues which affect ethnic communities
3. To help multicultural interest groups learn how to access the media
4. To take stock of current trends in national multicultural reporting and to explore workable strategies for the future.

The sponsors of this conference included the Office of Multicultural and Native Programming at MacEwan College, the Multicultural Communications Foundation, the Department of the Secretary of State and several Alberta ethnic organizations. It was chaired by Dr. Roman Petryshyn.

The keynote speaker was Victor Malarek, senior investigative reporter of the Globe and Mail, Toronto, an author of three books and the recipient of the Michener Award for "meritorious public service journalism" an unprecedented three times. His topic was, "Mind the Gap — Multiculturalism and the Media."

According to Malarek, some basic facts must be known and understood; that most media is privately owned and that it is in the business of making money. It is also very powerful in that it can influence the way people think.

Another fact of life is that the competition for space in a newspaper or time on television is very strong and most news coming in is rejected. As to what is news, the editor chooses what most people like to read; extraordinary events; a disaster; a famine; a confrontation; a novelty; a scandal. That is why so much news is considered negative.

Realizing this situation, one must study the media one plans to approach and prepare the message accordingly. The lead paragraph in your news should be clear and short. Reporters have no time or inclination for long explanations. On television, one gets only so many seconds, so the message must be simple, short and snappy.

Victor Malarek had some advice for an ethnic community. It must get a well-informed contact for its group, who may be reached by the media, any time of day or night, to react to any sudden newsworthy event which has a relevance to that community.

The Ukrainian community in Canada is very fortunate in having such a knowledgeable contact in Dr. Bohdan Krawchenko at the Canadian Institute of Ukrainian Studies, University of Alberta, Edmonton. Throughout 1988-89, Dr. Krawchenko was a frequent commentator on various radio programs in the United States, Australia and Canada. He was invited several times by CBC radio and television, Toronto, to give his views on the events in the USSR.

Another bit of advice for ethnic communities was that when they invite a speaker from any level of government, they should give him or her a specific topic to discuss. Otherwise, they will get standard platitudes.

The members of the Ukrainian community have suffered through many such occasions at conventions and banquets. The Government of Canada or the Legislative Assembly of some province will send us a junior minister who will tell us what he or she thinks we want to hear. And so our wonderful pioneers have made a positive contribution to this wonderful country; our young people dance beautifully in beautiful costumes; our "perogies" and holubchi are delicious. A few words in fractured Ukrainian usually ends the presentation. Often, we rise and give these speakers an ovation whereas we should indicate that we do not appreciate being patronized.

In order to avoid such disagreeable incidents, Malarek advises adding the topic to be addressed by the representative, along with the invitation. At least the speaker will be forced to do some research instead of resorting to meaningless cliches.

Many of the other ethnic participants had their own grievances against the media. They complained that no matter what the issue, the image of them remained the same and it was always negative. The general public has a fixed notion about them as a people and it is a constant battle to overcome this concept. Often the negative image was not of their making but foisted on them by outside sources and

reinforced by the media.

A good example is what happened to the Armenians in a Canadian city. They were staging a protest and a reporter was sent to cover the event. He confused them which Iranians and labelled their protest as a terrorist action. Even Iranians as a people should not be tarred with the brush of terrorism. A Ukrainian reporter was sent from another paper to cover the same event "because they are your people". Fortunately, she knew the difference!

It is this type of stereotyping that distresses many ethnic groups. It was in just this way that outside forces tarnished the reputation of Ukrainian Canadians. The Deschenes Commission and the John Demjanjuk Trial have contributed much serious damage to our image which will take years to overcome.

The native Indian Canadians felt they were the most disadvantaged group and they were not always the authors of their misfortune as the media so often portrays. They admit that, as a people, they have, serious problems but historically they were cheated, exploited, humiliated and treated unjustly by the justice system, as witness recent court cases in Nova Scotia and Manitoba. A native reporter told how he was hired by the CBC only because it needed a visible minority for that position and how he always has to prove himself that he is an all-round reporter, not only a Native reporter.

Other groups, the blacks, orientals, Italians, etc., have all had their problems with the image people get of them from the media and that it was a real battle to prove that they were capable of doing as good a job as white, able-bodied males.

A number of representatives of the media present gave good and sound advice how to overcome image and stereotyping problems.

Develop good, public relations with the media. Make up a list which includes national, provincial, city, local stations and newspapers.

Try to cultivate one reporter in each chosen media who will be interested enough to know and follow the issues of interest to your group. Never forget that this person is doing you a favour on his or her own time to help your organization. Some form of appreciation is in order, like a dinner or a couple of complimentary tickets to some event.

Have a well-informed contact person for each media. Make certain that the news releases are brief, factual and grammatically correct. All information must be true and without exaggeration because once the spokesperson loses credibility, so will the group.

Do not let reporters put words in your mouth and never answer "if" questions or speak "off the record". If it is news, the media will use it and it might cause you embarrassment or create misunderstanding.

Remember the media does not one owe you anything. Never complain about the quantity of free publicity. Always send a note of thanks to the media people who have helped your organization.

Monitor programs and document carefully before sending in a complaint about the portrayal of your group.

Avoid confrontation and angry complaints because this will damage both the issue and the image of the group.

If your group has done all it can and it still looks bad in the media, ask, "What have we done wrong?" After some soul searching and an examination of your own attitude, prepare a new approach. The media may yet prove to be a valuable friend and it can make your organization a success by presenting a positive image to the public.

Reported by
Helen Raycheba

THE TERRY FOX RUN SEEKS RUN ORGANIZERS

Ten years ago, Terry Fox had a dream. He saw and felt first hand the suffering associated with cancer and was determined to make a difference. As Terry said, "Somewhere the hurting must stop."

Terry felt the only way to help was to raise enough money to find a cure for this disease that affects one in three Canadians. He ran two-thirds the distance across Canada before the cancer returned and he was forced to stop.

Today, ten years later, we continue Terry's dream through the annual Terry Fox Run. This year, the Run hopes to set up almost 2,500 sites across the country and needs more organizers to volunteer their time to organize an event in their community.

According to Colleen Plumton, "Event Organizers are the most important element of our organization. Without their commitment and dedication, we wouldn't be able to raise money for cancer research."

Event Organizers are in need throughout the province. Volunteers can organize a special event to bring their community out to support the 10th annual event.

The 10th Annual Terry Fox Run will take place on Sunday, September 16th. For more information on how you can set up a Run site in your area, call 204-942-6885.

INVESTING IN THE FUTURE

FOCUS ON EDUCATION

John Sokolowski

The recent Supreme Court of Canada decision in the Bugnet case, which confirmed the right of Francophone parents in Alberta to control their own schools, made the headlines in all of Canada's national newspapers.

The Decision will undoubtedly be a landmark one in the century old battle of Francophones in Western Canada for control of their own schools. What lessons can the Ukrainian community take from its Francophone fellow Albertans? Why have the Francophones been so tenacious in pursuing their educational goals?

The fact is that the leadership in the Franco Albertan community regards access to French language education in the appropriate cultural melieu as absolutely vital for their survival. This focus on the school as a key agent in language and cultural retention has inspired Francophones to carry on a fight the beginning of which predates the founding of our province, and to take their cause to the highest court in the land.

The concern of Francophones with French schools might come as a surprise to many Ukrainians. After all, French is an official language. It has prestige. Francophones have access to French language television, radio and periodicals. With all that external support surely Francophone education is unnecessary. All they need do is speak French at home. But in the view of many educated Francophones the home is not enough. They believe that their children can only realize their full linguistic and cultural development with the help of formal education in French.

Interestingly enough, the Jewish community also has always emphasized the role of the school in building and strenghtening Jewish identity. The Talmud Torah Jewish school has existed in Edmonton for over 75 years. It is now affiliated with Edmonton Public Schools and offers an elementary Hebrew-English bilingual program, kindergarden to grade 6. About 65% of the elementary school aged Jewish children in Edmonton are enrolled in the program. If we had a similar percentage of Ukrainian children in Edmonton enrolled in the Ukrainian bilingual program, we would have over 4,000 students in our elementary classes. Currently the combined enrollment in the two Edmonton schools systems from kindergarden to grade 6 is approximately 700 children.

The low enrollments in Ukrainian bilingual classes, though troublesome in themselves, are merely symptomatic of a greater problem. The greater problem is the lack within the Ukrainian community of a vision for Ukrainian public education. And by the Ukrainian community I don't mean just everybody and anybody of Ukrainian descent. I mean those who are involved in the community either through church or community organizations, those who have chosen to be Ukrainian and who supposedly are concerned about passing on their heritage to their children.

Here are some reasons why Ukrainian public education is the concern of all committed members of the Ukrainian community. First of all, the home is not enough. We can expect at best that the home will provide our children with kitchen Ukrainian. Only intensive schooling over a long period can assure literacy and by literacy I mean the ability to read and write in Ukrainian at an age appropriate level. How many Canadian born Ukrainians in Edmonton in their thirties can sit down and read a novel in Ukrainian for pleasure? How many could write a coherent book review in Ukrainian? The goal of our community is to provide quality Ukrainian language education which will allow English speaking children to learn Ukrainian effectively and native speakers of Ukrainian to grow in their language rather than be left as adults with a fossilized, impoverished, and infantalized kitchen jargon.

We must build for the future. Maybe your children speak Ukrainian well. Many children do until about the age six or seven. What will their language be like at the age of fifteen? What about your grandchildren? If we don't invest now in developing quality Ukrainian language education for our children, there won't be anything available for our grandchildren.

What investment is needed? First of all, Ukrainian education needs your children. Without healthy enrollments, we cannot justify the expenditure of public funds on Ukrainian education. If you choose not to send your child to the program, you are choosing not to invest in our community's future. You are telling the community that the future of Ukrainian language and culture in Canada is somebody else's problem, not yours.

Secondly, invest your time, your energy, your intellectual skills and talents in making sure that your child receives a quality education in Ukrainian. Join the local parent committee. Volunteer to help Alberta parents for Ukrainian Education. Form a Ukrainian education support group at your church

☞

RELIGIOUS EDUCATION IN SCHOOLS — VERSUS STREET VIOLENCE

In today's society, where two working parents, are becoming the norm, many children are not being taught the principles of any religion. Parents are relying more and more on the educational system to cover the shortfall in matters that were formerly considered to be a responsibility of the family.

Learning A FEW BASIC TENETS of a religion will help to instill moral values and a sense of ethics.

All religions have a common thread — a belief in a supreme being. Tt is remarkable that the core moral teaching is the same. To quote CHRISTIANITY: "All things whatsoever you would that men should do to you, do you so to them; for this is the law and the prophets." (Matthew 7:12)

Religion with its principles and values, is one aspect which will lead to a greater harmony in the schools and on the streets.

Our Ukrainian parents should never neglect their duty and ensure that their children attend Sunday School in their parish, take part in the Holy Liturgy in church, and be knowledgeable in their inherited Ukrainian Orthodox Faith.

Pray with your children: "Otche Nash". They will love you for it. Teach them to memorize: "Tsariu Nebesnyi". They will respect you for it. Sing "Virooiu" with them in church. They will be everlastingly thankful to you for your guidance and kindness.

With a strong faith and moral values, our children can defend themselves against corruption.

For more guidance we could read the excellent articles in both languages in the "Visnyk" (The Herald), especially the essays directed to today's youth, and the worthy items in the "Ukrainian Voice".

Oh, there is so much more each one of us could do.

We can all try to contribute to eliminate violence in the streets.

H.M.M.

---

or as part of your organization. Fund raise for the Ukrainian Language Education Centre at University of Alberta. It needs your help in publishing the new and exciting Ukrainian language development series for grades 1-12, which was developed by Alberta Education for Ukrainian and is now being translated into German, Arabic and Mandarin.

I would like to end on a very personal note. Both my sons are native speakers of Ukrainian which is quite a feat, considering that both me and wife learned Ukrainian as adults. Both speak only Ukrainian with me. Both taught themselves to read in English in Ukrainian before entering grade one. Both have benefited from the enrichment and support that the bilingual program provides. My family has lived in Canada for six generations. My sons are the first generation in our family to have the privilege of receiving part of their education in Ukrainian in Alberta schools.

Moreover, the program has integrated them into a very diverse Ukrainian community. My older son has classmates from Poland and Yoguslavia, he meets sumivtsi and plastuny, the grandchildren of post World War II immigrants and great great grandchildren of our first settlers. Surely, that is the type of community we want to build. And by the way, my sons are both looking forward to starting French in grade 4 and with proper encouragement from their parents, will end up knowing it as well as the kids in the French immersion.

Can the Ukrainian community rise to the challenge? Can we make quality education the first priority of the entire community? Unless we do, I predict that there won't be much to celebrate in 2091, and no one around to care.

Видно, що життя живе тоді, коли думка наша, люблячи істину, любить висліджувати стежинки її, і, зустрівши око її, торжествує і радіє з иього незаходимого світла.

* * *

Існування означає: родитися, годуватися, рости і зменшуватися, а життя є плодоприносення, яке проросло від зерна істини, що царить в серці їх.

* * *

Не знайдеш дня без темряви і світла, а року без зими і тепла. Не знайдеш і стану, щоб із гіркого та солодкого не був змішаний. Так весь світ складається. Протилежне протилежному сприяє.

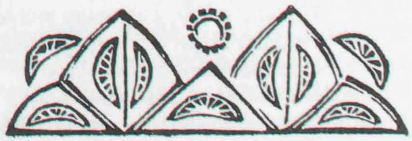

МИ — УКРАЇНЦІ

Слова А. МАТВІЙЧУКА. Музика І. КОРНІЛЕВИЧА.

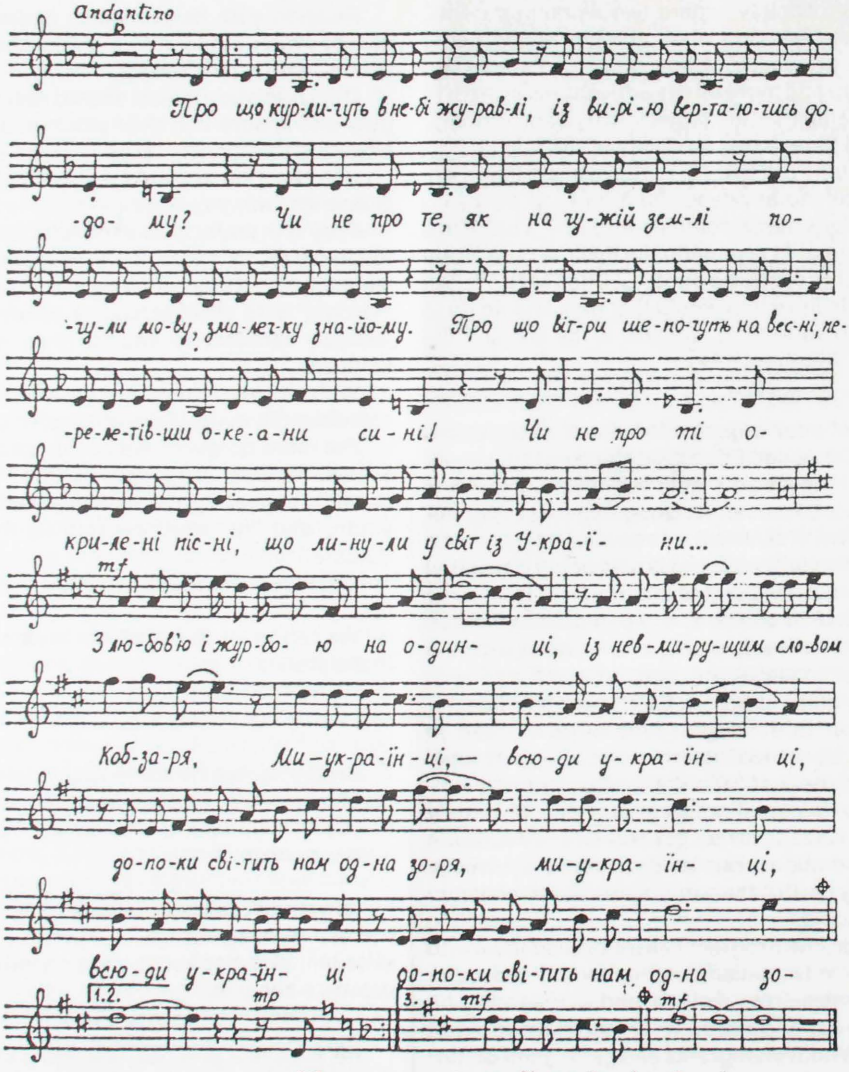

Про що курличуть в небі журавлі.
Із вирію вертаючись додому?
Чи не про те, як на чужій землі
Почули мову, змалечку знайому.
Про що вітри шепочуть навесні,
Перелетівши океани сині?
Чи не про ті окрилені пісні,
Що линули удаль від України...
З любов'ю і журбою наодинці.
Із невмирущим словом Кобзаря,
Ми, українці, — всюди українці,
Допоки світить нам одна зоря!
Живуть землі співучої сини
В Америці, Канаді й Аргентіні.
Їм сняться рідні села і лани,
І очі мавок незбагненно сині.
Летять роки, як сиві журавлі,
Немов журба, сльоза лягла на вії,
І не дає заснути до зорі

НАШИМ ДІТЯМ

Василь Хомик

ЧЕРВЕНЬ

Червоніє маками долина,
Тихо вітер в житі шелестить,
А над полем пісня лебедина
з білим цвітом в синю даль
летить.

Дні стають гарячі та погожі,
І гудуть протяжно бджіл рої,
Одцвітають в полі дикі рожі,
Замовкають пізні солов'ї.

Але сурма літа грає,
Поспішає в поле дітвора,
Бо зелені брами розчиняє
В царство літа радісна пора.

———————

Ірина Прокопенко

СОНЦЕ, СОНЕЧКО ТА СОНЯШНИК

Починався літній день. На листі дерев переливалися всіма барвами райдуги крапельки роси. Співали птахи, тягнулися квіти до Соця, а над ними басовито гудів Джміль: — Ж-ж-жарко... Йому й справді було жарко.

— Ж-ж-жорстоке Сонце, ж-ж-жорстоке.

Почуло Сонце та й каже:

— Кожен день я проміння на землю посилаю, щоб черешні скоріш дозрівали, щоб пташки співали, щоб діти смаглявими ставали, а він... він мене жорстоким назвав.

Образилося Сонце та й сховалося за хмару. Похмурно на світі стало, квіти пелюстки згорнули, птахи замовкли, мурахи входи та виходи своїх домівок закривати почали.

— Що робити! Що робити! Як без Сонечка нам жити! — зашепотіли Дерева.

— Я тут, ось я, — сказав хтось тоненьким голоском і всі побачили маленького, червонокрилого жучка, якого й справді Сонечком звали.

— А ти можеш землю зігрівати! — спитали Дерева.

— Ні.

— А можеш так зробити, щоб черешні поспіли!

— А щоб діти засмагли!

— І цього не вмію, — зітхнуло Сонечко, — я тільки попелиць знищую, червців, кліщиків павутинних та інших дрібних шкідників.

— І за це тобі, Сонечко, спасибі, — вклонилися Дерева і знов зашепотіли:

— Що робити! Що робити! Як без Сонечка нам жити!

— Може, я зумію допомогти! — спитав Соняшник. Він теж був на Сонце схожий: кругла голівка у жовто-гарячих променях.

— А ти можеш землю зігрівати! — спитали Дерева.

— Ні.

— А зробити так, щоб черешні поспіли!

— Ні. Не можу...

— А щоб діти засмагли!

— І цього не вмію, — тихо мовив Соняшник, — я тільки насінням людей годую.

— Це ж добре! Спасибі тобі, Соняшник, — вклонився Дерева. А Джміль знов гудів.

— Ж-ж-жаль, квіти пелюстки згорнули, ж-ж-жаль.

— Жаль! — обурилися Дерева. — А хто Сонце образив, хто його жорстоким назвав! Все ти, все ти, Джмілю!

Вони так розхвилювалися, так розгойдались, аж вітер

знявся, Злякався Джміль, почав у Сонця пробачення просити:

— Ж-ж-жити без тебе не можна, пробач мені, пробач.

Виглянуло Сонце з-за хмари, посміхнулося привітно. Зраділи дерева, пташки защебетали, квіточки розкрилися, а Джміль на дними гудів:

— Ж-ж-жарко.., але не дуже, але не дуже...

———————

Олександр Пархоменко

МАЛА АВСТРАЛІЙКА ПИСАЛА ЛИСТИ

Мала австралійка
писала листи
друзям своїм, малятам.
Треба мерщій
ті листи рознести
в різні місця адресатам.
Бачить мала:
Кенгуру у яру
Стоїть та жує собі сіно.
— Гей, підійди — но
сюди, кенгуру,
пошту мою рознеси-но!
Важливі новини
у кожнім листі —
про дружбу серйозна розмова...
А в тебе ж он торба
на животі,
певно поштова?..
— Ліпше ти в скриньку
листи опусти,
то й дійдуть, моя хороша.
Я в торбі ношу кенгурят —
не листи...
Я зовсім не листоноша.

Євген Желєзняков

ДОЩИК

Дощик, дощик накрапав,
В полі вруна він скупав.
На леваді, там, де став,
Каченят порозганяв.
Танцював серед городу,
У криниці збрижив воду,
Веселився, розважався,
Втік у ліс — і заховався.

———————

МАМО, МАТУСЯ!

Розплющуєш очі... вона схилилась над твоїм ліжком і пригладжує твоє розкуйовджене волосся, ніжно гладить твоє заспане обличчя. На її губах цвіте тепла посмішка, а очі дивляться ніжно-ніжно. І тобі так і хочеться крикнути:

— Мамо, матуся!

В цьому мимовільному виклику може звучати радість і сльози, біль і тривога. Бо саме її, маму, найближчу на світі людину, кличе дитина на допомогу, коли допомога ця потрібна, коли спрагнена тепла і ласки, коли хоче поділитися своїми радостями і турботами.

А вона, мати, кохання якої безмежне, не дозволить, щоб цей виклик залишився без відгуку, ділить радість, висушує сльози, заспокоює біль. Вона все зрозуміє, вибачить, порадить.

Про безмежну відданість материнського серця від непам'ятних часів складають пісні, пишуть книжки та вірші.

І тому в цей день всім мамам складаймо найсердечніші побажання. Нехай квіти, які в цей день вони отримають, будуть символом великого кохання і надзвичайної вдячності за все те, що вони для нас зробили і що ще зроблять.

ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ СУБОТНЬОЇ ШКОЛИ В М. КУРІТИБІ, БРАЗИЛІЯ

З приємністю відзначаємо, що цього 1989 року, кількість учнів нашої школи значно збільшилася. Крім малолітніх дітей, що відвідують садочок, до нашої школи записалось багато підлітків та дорослих.

Садочок ведуть: учителька Анна Н. Ковалюк та її помічниця — Андрея Сидорак. В перших трьох клясах учать учительки: Ганнуся Б. Мазепа з помічницею Одесою М. Волощук; Одарія Білоніцька з помічником Гіполітом Капланом; Анна Христина Пясецька з помічницею Клавдією Кухла. В 2-ій клясі учителькою є Мірна С. Волошин Ковалюк з помічником Павлом Фуссі. В 3-ій клясі учителькою є Евгенія Б. Мазепа.

Минулого року було організовано додатково дві кляси для дорослих, яких навчає учитель К. Чорнобай. Між ними є пані українського походження, що вже вийшли на емеритуру і вирішили вивчати українську мову. З ними відвідують суботню школу їхні діти та внуки.

Клясу дорослих учнів, які закінчують другий рік навчання в школі, учить Ангелина Чечко.

Деякі дорослі учні через брак часу не можуть відвідувати школу в суботу. Для них у вівторок та п'ятницю створений додатковий курс української мови. Цей курс веде наша директорка суботньої школи пані Євгенія Б. Мазепа.

В нашій суботній школі навчається 139 учнів.

При цій нагоді хочу де-що сказати про нашу директорку Євгенію Б. Мазепу.

Пані Євгенія походить з свідомої української родини. Вона народилась в Бразилії, але з дитячих років працювала в Хліборобсько-Освітньому Союзі в м. Курітибі. Належала до організації молоді та була членом фольклорної групи. Вже дорослою була вибрана головою Жіночої Організації при ХОСі. Від 1969 року, вона очолює українську суботню школу, а також є секретаркою в португальській мові при українсько-бразилійському Клюбі. Її ініціятиву та працьовитість треба подивляти. Молоденька Ганнуся, її одинока донечка, йде слідами своєї матері.

В місяцях березні та квітні цього року пані Євгенія організувала курс писанок для учнів суботньої школи. Її помічницями були: Мірна С. Волошин Ковалюк, Павло Марсіо Фуссі, Одарія Білоніцька, Гіполіто Каплан, Ганнуся Б. Мазепа, Одеса М. Волощук, Аддія Кудла, Єлвіра Кудла, Клавдія Кухла і Анна Христина Пясецька.

В курсі писання взяли участь 98 учнів української суботньої школи. П'ятого травня цього року учні суботньої школи відсвяткували Великдень. Свято почалось о 3-ій годині пополудні. Крім учнів та батьків було багато запрошених гостей. Акт посвячення Пасок довершив о. А. Діткун. Після посвячення Пасок діти розважались та співали. Потім школярі одержали премії за писанки. Пані Ірина Рибка, подарувала на це свято велику кількість дитячих іграшок та солодощів. Ці подарунки були використані як премії для наших малих і талановитих писанкарів-школярів. Діти написали 130 дуже гарних писанок. Після роздачі нагород всі присутні в залі були запрошені на смачну пасхальну перекуску.

Кожної суботи після закінчення лекцій учні ідуть до великої залі ХОС'у, де пані Євгенія Мазепа з помічницями учительками учить дітей народніх танців. В цій не легкій праці, їй допомагають: Ганнуся Мазепа, Одеса М. Волощук, Павло Марсіо Фуссі, Гіполіто Каплан та Клавдія Кухла.

Минулого року наші школярі-танцюристи виступили в муніципальному Курітибському театрі Ґваїра, де наша українська громада, відзначувала 1000-ття Хре-

Рідна школа. 28-мий Фолкльорний Фестиваль Етній Парани, Бразилія.

щення Руси-України. Цей виступ був, як завжди, дуже вдалий.

Вдячні глядачі нагороджували маленьких танцюристів гучними оплесками дивлячись як вони маленькими ніжками так завзято виробляли складні викрутаси. Наші малі артисти вже давно відомі Курітибі. Щороку в жовтні місяці тут святкують день Св. Франціска Асісского, то їх завжди запрошують, щоб вони виступили з українськими танцями, на площі Ларґо да Ордень. Польська Місія (Консулят), щорічно відзначає день візити Папи Івана Павла 2-го. В парку в м. Курітибі, що носить його ім'я, відбуваються врочисті святкування, на які завжди запрошують наших школярів-танцюристів, де вони демонструють наші народні українські танці.

Часто чуємо закиди, що в суботній школі, бракує фахових вчительок з відповідним знанням української мови. Треба не забувати, що наші учительки та учні — це бразилійці українського походження. Мусимо подивляти їх добру волю та великий ентузіазм з яким вони працюють. Всі вони учаться в бразилійських школах, а в суботу приходять до школи, щоб хоч трохи підучити тих, що ніколи української мови не знали і не чули, але хочуть хоч трохи навчитись мови їхніх предків. Ці молоденькі вчительки роблять величезну і корисну для нашого загалу роботу. Їх треба підтримати й їм треба помогти. Як хто думає інакше, то він є незрячий. Якби ми чекали на фахові сили, яких дійсно бракує, то наша суботня школа давно б перестала існувати. Якраз всім тим, що працюють під керівництвом Пані Евгенії Мазепи, ми завдячуємо існування суботньої школи.

Новозбудований будинок школи не вміщає всіх учнів. Ми знову розсіялись по вільних кімнатах Хліборобсько-Освітнього Союзу, і кожний влаштовується зі своїми учнями як може.

Маємо пляни, які стосуються нашої суботньої школи, але про це я напишу наступного разу.

Ангелина Чечко

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ
Відділ ім. ОЛЬГИ БАСАРАБОВОЇ
Тандер Бей, Онтаріо вітає
Д-р САВЕЛЮ СТЕЧИШИН
з одержанням найвищого відзначення
ОРДЕНУ КАНАДИ.

Бажаємо Їй ще багато літ прожити в щастю й здоров'ю.

З цієї нагоди в Її честь даруємо на журнал „Промінь" $100.00.

Розалія Балацко — **Голова**

Беті Карпюк — **Секретарка**

НА ФОНД ЖУРНАЛУ 30-ЛІТТЯ

Відділ ім. Ольги Басараб, Тандер Бей, Онт $100.00
Дост. суддя Євген Федак з родиною в пам'ять Матері, Бредфорд, Онт. $100.00
Кароліна Щвед. Айтуна, Саск. $100.00
П-во Володимир і Анна Мазур, Давфин $50.00
Анна Хаба, Редвотер, Алта. $50.00
Павло Матійовський, Торонто $30.00
Анна Стасів, одна з перших оснувательок Союзу, Миссисаґа, Онт. (поправлене) ... $30.00
Анна Сабат, Еґесі, Б.К. $25.00
і одну нову передплату в подарунок 15.00
Наталка Никіфорук, Норт Бетлфорд $20.00
Маруся Федчук, Вінніпеґ $13.00
Стела Темрик, Ривелсток, Б.К. $5.00

Нову передплату придбала пані Марія Дорош в Саскатуні.

Рідна школа. Фолкльорний Фестивал Етній Парани в Бразилії.

90-ЛІТНІ РОКОВИНИ ПАНІ АННИ МАТІОВСЬКОЇ

7-го квітня цього року пані Анна Матіовська з Овкбирн, Манітоба святкувала свої девятдесяті роковини. Анна народилася в 1900 році в західній Україні й прибула до Канади зі своїми родичами Василем і Марією Худчак, маючи 6 років. Анна була найстаршою з-поміж 10-ох дітей. Родина Худчаків поселилася на фармі в оселі Січ, Манітоба.

19 листопада 1917 року Анна одружилася з Василем Матіовським і обоє почали своє фармерське життя. В них було семеро дітей. На старші роки вони залишили Січ і переселилися спочатку до Елфинстовн, а опісля до Овкбирн у Манітобі. Муж Анни, Василь, помер у листопаді 1977 року.

У неділю, 15-го квітня 1990 року, на самий Великдень вся родина зїхалася до дому пані Анни на „свячене", а вечором всі разом засіли до спільної смачної вечері в Готелі Овкбирн. За чепурно прибраним головним столом засіли до вечері крім матері-соленізантки всі семеро її дітей, дві дочки й п'ять синів, а також о. Ю. Потепа з добродійкою. Перед вечерою отець Юрій провів молитву „Христос Воскрес".

Господарем цього родинного свята був Мирон Матіовський. Програма була цікава та коротка: правнук Ґлен Мебит деклямував вірш „Моя бабуся" і так відспівав традиційну родинну пісню „Де згода в родині", внук Денис Николаєшин вручив соленізантці пропам'ятну плиту від Генерального Губернатора Канади Романа Гнатишина, внук Богдан Василишин відспівав пісню „Ой не шуми, луже", внук Мирослав Матіовський вручив пані Анні родинний Альбом з фотографіями всіх її внучків і правнуків. Пані Е. Польова, членкиня місцевого відділу Союзу Українок Канади ім. Лесі Українки в Овкбирн, вручила пані Анні на пам'ятку вартісний подарунок у формі книжки — „Півстоліття на громадській ниві".

Цей гарно виконаний, зворушливий родинний концерт збагатив це родинне свято та залишив у всіх присутніх незабутні спомини.

Пані Анна Матіовська на кінець подякувала всій родині та гостям за їхню участь, труд і працю, що так гарно відзначили цей незабутній для неї день.

Нехай Господь Бог обдарує Вас, Мамо й Бабусю кріпким здоров'ям і щасливим життям. На многі літа!

З нагоди 30-літнього ювілею журналу „Промінь" родина висилає на його видавничий фонд 30.00 дол. Бажаємо редакції кріпкого здоров'я й дальших успіхів.

П. Матіовський

ВІДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ГАМІЛЬТОН, ОНТ.

(Доповнення до річного звіту культ-освітньої праці — звіт появився в ч. 4 квітень 1990 р.)

В днях 27, 28, 29 жовтня 1989 р. на запрошення "Woman's World" членки культ-освітнього комітету організували виставку українського Народного Мистецтва в Гамільтонському Центрі Конвенцій. Виставка: українських народніх рушників, серветок, доріжок, писанок та всякої різьби. Пояснювали глядачам про мистецтво, та про значення символів писанок. Подбали про оригінальність української вишивки.

Роздавали дуже багато інформативних брошурок англійською мовою, а саме українські ікони: Христос Народився; Україна, її історія і народ; українська культура; вишивка; мапа України; і портрети Т. Шевченка і Л. Українки.

Виставка увінчалась великим успіхом. З гордістю можна ствердити глибоке зацікавлення українською культурою, не тілько серед нашого середовища, але і серед наших співгорожан Канади.

Відвідувачі з великим захопленням подивляли виставку, а особливо наші прекрасні писанки, та висловлювали велике признання українцям за їхню працю в збереженні українського народнього мистецтва.

Глядачі привикли дивитись на чорні і червоні кольори. Для них синіми і чорними кольорами вишиті рушники і серветки було щось нове. Були вислови признання, що український стіл був найкращим.

Українці, що вже призабули рідну мову, і не мають зв'язків з українцями, коли прибули на виставку, в них наче відродилось почуття любови до українського мистецтва і книжки.

Були найновіші видання про 1000-річчя хрещення України, та Україна й українці — видання англійською мовою. Багато питали де можна набути ці книжки.

Надія Пенюк, голова культ-освітнього комітету висловила щиру подяку О. Сушко, і Д. Бродгед за приготовлення і помноження інформативних брошурок; сердечну подяку О. Кульчицькій, О. Сушко, Д. Бродгед, В. Логин і А. Кіт за випозичення народних експонатів, і щире спасибіг голові відділу Т. Дудка, Д. Бродгед, М. Погорецький. Л. Смирнів, А. Кіт, і Т. Бугай що допомогли створити і доглянути цю прекрасну виставку, щоб нею ми могли поділитись з нашими співгорожанами.

Пані Пенюк ствердила, що виконувала свою працю з глибокою приємністю і душевним задоволенням

Марія Пасіка-Казанівська

ВІДЗНАЧЕННЯ ПОЧЕСНИМ ЧЛЕНСТВОМ

ДАВФИН, МАНІТОБА

В неділю 6-го травня 1990 р. в день храму церковної громади Св. Великомученика Юрія Переможця в Давфині, Ман. Головною точкою було відзначення почесним членством п-ва Володимира і Анни Мазурів в присутности достойного гостя Преосвященнішого Владики Юрія, Єпископа Середньої Єпархії. У цей святочний День, залю Української Православної Авдиторії заповнили місцеві парохіяни і гості з сусідних околиць. Марія Білоус представила Анну, а пан Йосиф Ситник представив Володимира.

Анна походить зі свідомої родини Антона і Катерини (пок.) Фиків з місточка Ґарлянд, Манітоба. Там вона учащала до школи, належала до УПЦ, молоді літа провела при батьках, разом з трьома братами і сестрою. Один з братів Михайло був на становищі священника Української Православної Церкви. О. прот. Михайло обслуговував церковні громади в різних провінціях, служив віддано Богові і народові від 1936 р. Упокоївся в січні 1988 р.

1937-го р. Володимир одружився з Анною Фик, їх вінчав о. Петро Запаринюк. Молоде подружжя господарювало на фармі в околиці Етелберт, Ман. Де Володимир був радним в муніципалі. Опісля був управителем готелю в Етелберт. П-во Мазурі мають одного сина Давида, невістку і троє внуків, які живуть в Сідер Фаллс Іова, Америка. Окрім взірцевого фармерования Володимир мав здібність до будови домів. 1947 р. п-во Мазурі переїхали на постійний побут до міста Давфину, Манітоба. Безпосередньо обоє вписалися в члени давфинської церковної парафії в члени Української Народ. Дому. Анна вписалася в членство Союзу Українок Канади, відділу Лесі Українки. Був час, що Анна була старшою сестрицею. Від самого початку Анна почала спільно працювати в користь організації Союзу Українок і церковної громади. Весь час співала в церковному хорі аж до захворіння 1981 р. До фестивального хору належала від 1966 р. На протязі 43 . своєї діяльности в Союзі Українок Анна була 3 р. головою, з перервами рек. секретаркою, членкою культ. — освітного комітету та інших комітетів, господиною базарів, працювала зі сумківцями і була вчителькою Рідної Школи.

Передплачує журнал „Промінь" від початку його видавництва. В Маніт. Провін. Екзекутиві була членом контрольної комісії 1952. Пані Анна була заст. секретаря при Українськім Нар. Домі. За віддану працю у відділі була відзначена грамотою за 25 — 50 літну приналежність до Союзу Українок. 1983 р. Давфинський відділ Лесі Українки нагородив Анну почесною членкинею. Анна часто брала участь в окружних і провінційних з'їздах, як делеґатка або гостя. В 50-ту річницю місцевої церковної громади, Анна отримала дві грамоти. Пан Володимир є постійним членом ТУС, членом Молодших Православних Мужчин (тепер почесним). В церковній громаді був заступником голови, рек. секретаром, і два роки головою. Був делегатом кілька разів на Соборах Української Прав. Церкви та на з'їздах ТУС. Як будівничий доложив багато при будові нової церкви. Був головою будівничого комітету як будувалася Українська Православна Авдиторія. Був один з тих, що опрацювали плян будови авдиторії, також виготовив плян будови резиденції для священника біля церкви.

Після представлення почесних членів Приосвященіший Владика Юрій вручив грамоти п-ву Мазурам за їхню працю та висловив признання за їхні заслуги. Членство церковної громади і членки Союзу Українок ґратулюють та бажають п-ву Мазурам щасливо в доброму здоров'я прожити многі літа на хвалу Божу й Українського Народу. Щасти Вам Боже!

З нагоди вшанування п-во Володимир і Анна складають 50.00 дол. на журнал „Промінь".

Марія Білоус

ПОВІДОМЛЕННЯ

Пригадуємо що заходом Провінційної Екзекутиви Союзу Українок Канади на Манітобу відбудеться в Вінніпезі в днях 28, 29 і 30-го вересня, 1990 р. Провінційний З'їзд СУК при співучасті Провінційних Екзекутив ТУС і СУМК.

За повною програмою проситься слідити в Українськім Голосі.

Запрошується членство і ширше громадянство до чисельної участи.

За Провінц. Екзе. СУК на Манітобу

П. Іґнаш — голова добр. Г. Слюзар — секр.

БЛ. П. АННА ОЛІЙНИК

БРЕДФОРД, ОНТ.

У четвер 8-го лютого 1990 р. упокоїлась Анна Олійник на 79 році життя.

Анна народилася 5-го грудня 1910 р., недалеко містечка Гаєс, Саскачеван, в родині Василя і Анастазії Гадаїв.

Після одруження з Григорієм Олійником у 1924 р., Анна проживала з родиною в околицях Гаєс і Стінен, Саск. до 1942 р., коли вся родина переїхала до Гамільтону, Онт.

Родина Олійників були довголітніми членами собору Св. Володимира в Гамільтоні. Анна була довгі роки членкою Союзу Українок Канади у відділах „Калина" та ім. Лесі Українки при соборі в Гамільтоні.

Похоронне Богослуження очолив прот. М. Скрумеда, настоятель собору Св. Володимира в Гамільтоні, в сослуженні о. Мирослава Парфенюка.

Під час панахиди та похорону співав соборний хор під диригентурою Макара Сушка.

Тіло покійної похоронено на цвинтарі Вудленд.

Після похорону відбувалася тризна в церковній авдиторії, з короткою програмою.

Покійна залишила в глибокому смутку: сина Бориса з невісткою Флоренц; дочок — Єлисавету і зятя Романа Олеського, Віру і зятя Луї Петрова, Орисю і зятя, дост. суддю Євгена Федака; та 9 внуків і 4 правнуків.

Раніше упокоїлася дочка Доналдін (в 1952 р.).

У пам'ять покійної мами, дочка Орися і зять суддя Євген, склали пожертву в сумі $100.00 на потреби журналу „Промінь".

Нехай Господь Бог оселить душу спочилої Анни в Царстві Небеснім. Вічна їй пам'ять!

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

На свіжу могилу моєї братови і вуйни моїх дітей, бл.п. **Анни Яремій**, яка упокоїлась 26 травня 1990 р. в місті Тандер Бей, Онт., складаємо в її пам'ять на нев'янучий вінок $65.00 на журнал „Промінь".
Вічна їй пам'ять!

Анна Ціпивник, Саскатун, Саск.
і діти: Докія, Дмитро, Михайлина
Богдан та Орися.

———————

У пам'ять моєї дорогої знайомої **Теклі Кудрик**, яка упокоїлась в січні 1990 р. в містечку Ватсон, Саск. замість квітів складаємо $20.00 на журнал „Промінь". Родині покійної висловлюємо щирі співчуття.

Розалія Бойко, Торонто

———————

У світлу пам'ять наших дорогих: Матері — **Марії Гупки**, яка впокоїлася 3 липня, 1980; батька — **Ґеорґія Гупки**, впокоївся 23 вересня, 1984; і брата **Николая Гупки**, впокоївся 26 січня, 1981 — засилаємо $50.00 на „Промінь". Вічна їм пам'ять!

Син і невістка, о. Олекса і добр. Марія Гупка,
Едмонтон; і внук, Юрій Гупка, Саскатун.

———————

На свіжу могилу бл.п. **Невела Юркова**, який несподівано упокоївся на 50-му році життя, Манітобська Провінційна Екзекутива Союзу Українок Канади у Віннінпезі складає в його пам'ять $25.00 на журнал „Промінь".

Засмученій родині Покійного — дружині з дітьми та батькам — Іванові і Марії Юрків, висловлюємо найщиріші співчуття.

За Манітобську Пров. Екзекутиву
П. Ігнаш, голова *Добр. Г. Слюзар, секр.*

———————

Замість квітів на могилу найдорожчого чоловіка **Володимира Садата**, який відійшов у вічність 20 липня 1984 року, як нев'янучий вінок на його могилу дарую $50.00 на фонд „Променя". Хай пам'ять про покійного буде вічно поміж нами.

Дружина Стефанія з родиною
Мелфорт, Саск.

———————

У світлу незабутню пам'ять моїх дорогих, любих родичів — **батько Іван** і **мама Анна Король** замість квітів засилаю $20.00 на журнал „Промінь". За життя вони обидвоє дуже любили читати цей журнал.

Вічна їм пам'ять!

Дочка Евангелина Кот,
Шипмен, Саск.

БЛ. П. АГАФІЯ РАВЛЮК

ЙОРКТОН, САСК.

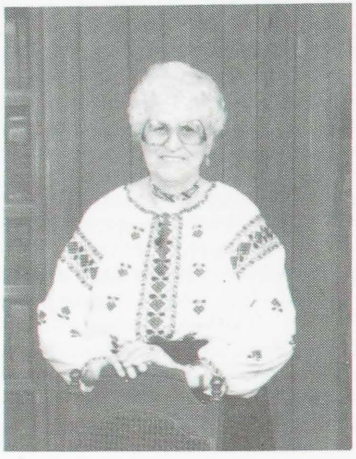

У п'ятницю, 16-го лютого 1990 року на 82-му році свого трудолюбивого життя упокоїлася в Бозі після важкої й довгої недуги в Домі Опіки у Тідор, Саск. бл. п. Агафія Равлюк з дому Кушнірук.

Агафія народилася 22-го грудня 1907 року в околиці Бюкенен, Саск. від батьків Миколая і Галини з дому Чоботар.

В 1924 році молодою дівчиною виходить Агафія заміж за Івана Равлюка й вони вінчаються в Українській Православній Церкві, Успіння Пресвятої Богородиці в Маморниці, Саск. В цій же церковній громаді молоде подружжя стає активними членами громадського життя, та разом з іншими й переживають піонерські часи. Між 1924, а 1959 роками, жили в Біґар, Саск. де Іван працював колійовим робітником займаючи пост формана. В 1928 році молоде подружжя Іван і Агафія поселюються на фармі в Ґолденвел, Саск., де попри фармарство управляють поштою й провадять крамницею зі споживчими товарами.

В 1959 році подружжя Іван і Агафія переносяться на заслужений відпочинок до Йорктону, Саск. Від самого початку свого прибуття до Йорктону Іван і Агафія включаються в церковно-громадське життя Української Православної Церкви Св. Преображення. Беруть живу участь, як примірні практикуючі, активні й жертвенні члени цієї громади.

Агафія стає членкою Союзу Українок Канади у відділі ім. Олени Пчілки, також бере активну участь у різноманітній праці Товариства. Покійна читала й передплачувала журнал „Промінь", а особливо любила ручне Мистецтво. Шила, виплітала прекрасні светри, гачкувала й по мистецькому вишивала. Також часто активну участь у виставах українського традиційного мистецтва.

Будучи довголітньою старшою сестрицею при Церкві Св. Преображення в Йорктоні, Агафія вишивала до нової церкви обруси.

Також треба згадати, що вона вишила багатим хрестиковим вишиттям підризник до комплєту вишиваних риз для свого сина о. Миколая, який він вбирає з вишитими ризами на Великодні Свята.

За цей час була нагороджена 25-літньою грамотою Союзу Українок Канади, а також відділ ім. Олени Пчілки в Йорктоні, нагородив її почесним членством.

Агафія з своїм мужем Іваном допомагали фінансово при будові нової церкви в Йорктоні, а також жертвували до неї велику ручно намальовану Ікону, на якій зображений наш Спаситель Ісус Христос, стукаючи до дверей людських сердець. „Коли хто почує голос Мій і відчинить двері, Я ввійду до нього і буду вечеряти з ним, а він зо Мною." (Обявл. 3, 20).

22-го жовтня 1967 року обидвоє були відзначені МИТРОПОЛЬНИМИ ГРАМОТАМИ за їх вклад праці на церковно-громадській ниві в Йорктоні, Саск.

На превеликий жаль Іван Равлюк 14-го травня 1967 травня 1967 року, по короткій недузі на 73-му році життя відійшов у вічність. Так, що вдова Агафія вже сама прийняла ту заслужену грамоту.

В понеділок 19-го лютого 1990 року в Бийлі похоронному заведенні була відправлена Панахида, а у вівторок 20-го лютого був відслужений чин похорону в церкві Св. Преображення при великім числі учасників. Похоронні відправи відслужили отці: прот. Петро Гнатів, настоятель, який в своїй проповіді підкреслив заслуги бл. п. Агафії, як свідомої українки й взірцевої членки-християнки в йорктонській церковній громаді, при цьому висловив і щиросердечні співчуття родині.

Також брав участь в похоронних відправах син покійної прот. Миколай Орест Равлюк, настоятель Катедри Св. Івана в Едмонтоні, Альта. Про свою матір і прощальне слово від родини сказав син о. Миколай.

На похоронних відправах дякував Василь Пяста з участю церковного хору. Похована бл. п. Агафія Равлюк, біля свого мужа Івана на міському цвинтарі в Йорктоні, Саск. При цьому треба згадати, що членки відділу Союзу Українок Канади ім. Олени Пчілки, відпровадили свою покійну Агафію у вічність гідно й чесно з молитвами на устах і горіючими свічками та своїм прапором у руках.

По похороні в Українській Православній Авдиторії, заходами Жіночого Товариства, відбулася поминальна трапеза при великій участі присутніх.

Вислови співчуття для родин від Союзу Українок Канади, відділу Олени Пчілки, висловила голова — Анна Фенюк, як також і другі висловлювали співчуття родині по втраті їм дорогої особи.

Від родини о. Миколай, висловив щиру подяку о. П. Гнатові за похоронні відправи, дякові В. Пяста й хористам за спів, всім за слова співчуття і всім тим, які допомагали родині в час їхнього смутку. Дякував жіноцтву за приготування поминальної трапези.

Покійна Агафія Равлюк полишила у смутку 6-ро дітей, трьох синів й три доньки. Сини: Василь в

Оклагома Сіті в США, Петро в Давфині о. прот. Миколай, за якого покійна все дякувала Господеві, що Він покликав його до праці в Божому Винограднику. Покликав Господь нашого сина Миколая Ореста до праці в нашій Рідній Українській Православній Церкві й до праці для нашого українського народу. Казала вона не один раз, а то й більше й дякувала за все Господеві. Прот. Миколай з добродійкою й донечками є тепер в Едмонтоні. Доньки: Марія Вілсон в Бюкенен, Саск., Елисавета Проп і Орися Клевчук в Йорктоні. Всі діти подружені, мають свої родини й є на своїх становищах. Полишила 20-ть внуків і 7-м правнуків. Полишила дві сестри: Марію Українець в Тіздейл й Дору Лопащук в Канорі, Саск.

З відходом у вічність бл. п. Агафії, діти втратили дорогу матір, а внуки й правнуки люблячу свою бабусю.

При посліднім цілуванні, на заклик пароха о. П. Г. учасники похорону зложили на невянучий вінець для покійної 300.00 дол., які призначено на Колеґію Св. Андрея в Вінніпезі. У незабутню пам'ять своїх покійних батьків Івана й Агафії Равлюк, діти складають суму 2,000.00 дол. на купно Процесійного Хреста до церкви Св. Преображення в Йорктоні, Саск.

Всім жертводавцям щира подяка за їх пожертви, родині покійної глибоке співчуття по втраті їх дорогої особи, а душу покійної Агафії хай Господь прийме в Свої оселі де праведні спочивають.
Вічна їй пам'ять!

О. Б.

МИХАЙЛО ІВАН ЛАЗАРОВИЧ

САСКАТУН, САСК.

5-го квітня 1990 р. упокоївся Михайло Іван Лазарович в шпиталі Ст. Пал в Саскатуні, Саск.

Михайло народився 1907 р. в околиці Дейна, Саск. в родині Івана і Анни Лазарович, котрі приїхали до Канади 1903 р. з села Березова. Ходив до школи в околиці Сокаль недалеко міста Вакав, Саск.

Ще молодим хлопцем відкрив своє підприємство (продаж оливи і транспортування речей) в Мічем, Саск. Тут в 1935 р. одружився з Павліною Клюкевич і переїхали до Едмонтону на працю, а пару років потім перебралися до Ванкуверу, Б.К. Тут він працював довший час як тесляр, також контрактор — будівельник хатів аж до часу, коли відійшов на пенсію.

В 1946 р. померла його дружина Павліна. Лишився він з двома синами і одружився вдруге з Анною Сорока і замешкали у Венкувері до 1970 р. коли Анна померла.

Михайло вертається до Саскачевану бути близько рідних і приятелів. Замешкав у Саскатуні, де одружився з Мартою Тріщук в 1974 р. Він все був активним членом Української Православної Церкви Канади і служив в різних комітетах для добра своєї громади. Також був активним членом ТУС в Комітеті Українців Канади. Він багато років співав у церковних хорах, бо любив музику і спів. Разом з дружиною Мартою часто забавляли слухачів співом, скрипкою і мандоліною.

Залишилися в смутку: дружина Марта, два сини Ярослав з Делта, Б.К., Віктор, Едмонтон — сини бл. п. дружини Павліни. Сестра Олена Шевчук, Вакав, Саск.: три брати: Василь Лазарович, Едмонтон, Антін Лазарович, Оттава, д-р. Мирослав (Галя) Лазарович, Гамільтон, Онт., шість внуків ,і один правнук, і велике число племінниць і племінників.

Бл. п. члени родини Михайла що відійшли у вічність перед ним: Перша дружина Павліна, друга Анна, дві сестри — Доца Телюк, Савеля Адельман брат — д-р Петро (Q. C). Три пів-сестри (по татові): Параска Марковска, Настя Марковска, Маруся Козак.

В неділю 8-го квітня митр. прот. М. Олесюк і отець Петро Василенко відправили панахиду в катедрі Пресвятої Тройці, разом з церковним хором під дириґентурою Л. Клапушака. В понеділок 9-го квітня відслужено заупокійну Св. Літургію при участи великого числа родини і приятелів. Обидва отці щирими словами говорили про Михайла і його відданість українській громаді. Тіло покійного похоронено на цвинтарі Вудлан, на православній секції в Саскатуні.

Поминальний обід відбувся в Катедральній залі. Господарем був Никола Гавриш, приятель і муж племінниці покійного. Господар щирими словами згадав про життя і здобутки бл. п. Михайла. Д-р Михайло Кіндрачук, голова Катедри Пресвятої Тройці передав співчуття вдові і родині від членів громади. Він також пригадав що Михайло був член родини Лазоровичів, що багато причинилися до збереження української спадщини тут в Канаді. Пані Михайліна Лемко, голова Сіньорів при Катедрі склала співчуття родині покійного.

Засмучена братова Марта попросила брата бл. п. Михайла — д-ра Мирослава Лазаровича з Гамільтону, Онт. щоб він від неї подякував священникам, членкам Союзу Українців Канади що приготовили обід, і всім тим хто в будь-який спосіб старався улегшити наше родинне горе.

☞

БЛ. П. АННА ПІДРУЧНА
Едмонтон, Альберта

27-го жовтня 1989 року упокоїлася в Едмонтоні, Анна Підручна. Народилася Анна в околиці Ґімлі, Ман., 1909 року, будучи першою дитиною в родині — Михайла й Євки Райчибів.

1910 року родина Райчибів переїжджає з Манітоби на кращі землі, на прерії полудневого Саскачевану, до Прілейту. В цій околиці Анна ходила до школи і закінчила початкову школу. Вже в 1922-23 р.р. Анна являється в Інституті ім. Петра Могили в Саскачевані у дев'ятій клясі. В студентському житті брала активну й провідну участь як в позашкільних курсах української науки, так і церковної та концертової науки.

Вчилася вона в „Нютен Каледжі". А потім вписалася на педагогічні студії в „Нормал Школі" в Саскатуні.

Учителювання та праця з молоддю були для Анни найбільше улюбленою працею. В Саскачевані вона вчителювала в школах „Марлин" і „Воля" коло Ґлеслину. Там вона познайомилася з енергійним молодим аґрономом Василем Підручним.

22-го липня 1928 року Анна вийшла заміж за Василя Підручного. Вінчали їх в Прілейті владика Іоан Теодорович з о. Гребенюком і о. Стратійчуком. Вони дали шлюб першим професійним силам околиці і посвятили площу на побудову Православної Української Церкви в тій околиці.

Дружбою й дружкою в них були: учитель з Веґревилу — Петро Василишин і учителька — Анна Філик (тепер Токарик).

По шлюбі Анна включилася до громадського життя, в якому її чоловік брав активну участь. Дочекавшись гарних діточок, молода родина подбала, щоб їхні діти здобули добру освіту. Як звичайно, на маму спадав обов'язок пильнувати дому й родини. У цьому Анна вив'язалась якнайкраще — дбайлива мама і поважна господиня та громадянка. Там дім через пишався любими гостями.

Єпископ (пізніше митрополит Української Православної Церкви в Америці) Іоан Теодорович перебував в Підручних кожного літа, коли тільки відвідував Альберту. Ґенерал Сікевич з дружиною гостили в їхньому домі в Смокі Лейку під час своєї останньої поїздки в західній частині Альберти. Співаки Марія Сокіл і Антін Рудницький, та Михайло Голинський і Головач познайомилися з Альбертою, коли їздили з аґрономом Підручним по його денних відвідинах по фармах, чекаючи на наступну дату концерту в сусідній околиці. У всяких церковних і державних святах, як священики так і святкуючий загал все мав запрошення до їхнього дому, де їх очікувало прийняття з кавою.

Аґроном Підручний став на працю в Веґревілю, Альберта, відразу по закінченні іспитів в Вінніпезькому університеті 1926 року. Два роки життя з православним членством у спільнім „Народнім Домі", дало йому відваги обговорювати справи організування своєї громади. В „Народнім Домі" Василь і Анна гостили перші збори офіціяльного зав'язання Православної громади. Петро Зварич став тоді головою, Андрій Зварич — секретарем, а Василь Підручний — касиром. Василь Кирилюк, Василь Зарубій — стали дяками, а Ілля Порайко, бувши старокраєвим учителем і дириґентом, розпочав Рідну Школу і церковний хор.

З початком 1931 року уряд переніс аґронома Підручного в околицю Вилинґдон. Містечко лише зав'язувалося. Там вони розпочали українське православне життя. В школі відбувалися Служби Божі. Анна гостила учасників здвигу. В тому містечку відбувалися також ріжного роду дебати, вивчення концертових точок та розучування танків. Пані Анна організувала в тій околиці відділ „Союзу Українок Канади, ім. Наталії Кобринської", який й сьогодні виконує неабияку ролю в церковно-громадському житті.

В цій околиці пані Анна відновила думки співпраці з англійськими жіночими організаціями, також включилася в працю при організації — „Ай О Ді І", де й пробула членкою понад 25 років. В Смокі Лейку пані Підручна звернула увагу на громадську працю не тільки серед свого середовища, а також й серед англійського громадянства, де разом підтримували Червоний Хрест та складали пожертви на ріжні державні потреби. Пані Підручна брала активну участь в дитячих організаціях, як: „Скавтс Ґирлс", „Ґайдс", в ріжного роду фестивалях та в спортових організаціях.

В 1938 році п-во Підручні замешкали в домі Василя Чумера в Смокі Лейку. Українсько-церковне життя в цій околиці було досить зорганізоване, отже пані Підручна присвятила найбільшу увагу Рідній Школі та в товаристві Союзу Українок Канади. 1944 року п-во Підручні знову повертаються до Веґревілю, до свого власного дому. Тут народилася їм 1945 року п'ята дитина — Мирослава! Тут пані Підручна найбільше своєї уваги присвячувала вихованню своїх дітей. Робила вона це тому, щоб їхні діту мали в своїх руках належний фах та освіту. А особливо дбала про те, щоб їхні діти володіли своєю рідною українською мовою.

Всі їхні діти визначалися музичними здібностями. Три їх донечки здобули ступень A.R.C.T. на піяніно й скрипці. Своїм музичним та українським знанням, діти підсилювали працю своєї мами з молоддю. Найстарша донечка Лелійка, на 16-му році життя час-від-часу виручала маму в Рідній Школі, а при співі з СУМК-ом бувала нераз акомпаніяністкою. Наймолодша донечка Мирослава (тепер Фодчук) багато уваги присвятила хоровому мистецтву. Вона вже понад п'ять років

Брат Антін з Отави додав співчуття від своєї родини котра не могла бути присутна.

У пам'ять бл. п. мужа Михайла, вдова Марта складає пожертву на „Промінь" — 80 дол. Цей прощальний день закінчено молитвою.

Вічна йому пам'ять.

Брат М. Л.

дириґує церковним хором при соборі св. Андрея в Едмонтоні.

Праця СУМК-у в Веґревілі, під проводом пані Підручної, поступала успішно й взірцево. В тих часах парохом був бл. п. о. Улян із добр. Марією Улян. Добродійка , як знавець дяківства, наклонювала хлопців до читання Апостола в церкві. Василь Підручний і Орест Улян обов'язково читали Апостола в церкві. Також пописувались у представленнях. В 1947 році СУМК з Веґревілю виграв Першу Чашу назначену Домініяльним урядом Сумківців на Контест представлень. Орест Улян був призначений як перший в „Контесті красномовства".

По смерті мужа, в 1959 році, пані Анна знову повернулася до свого улюбленого фаху вчителювання, і ще більше праці присвятила для навчання української мови. Перше вчила в вищій школі в Веґревілі, а пізніше ще 10 років в середній школі. Вона була першою вчителькою української мови в 7, 8 і 9 клясах упродовж шість років. Коли Анна після 65 років була звільнена від праці учителювання, то вона дальше продовжувала корисну працю, особливо серед свого українського загалу.

Організація Сліпих" в Альберті попросила її начитати їм на стрічку (тасьму) „Новий Заповіт". За цей виконаний обов'язок вона випросила в них стрічки, щоб начитати їм всі три томи „Сини Землі", Іллі Киріяка. З того приходу купила собі машинку і стрічок, і начитала всі три томи собі (для родини) і перший том для шкільного перепису. Постаралася також, щоб школи у Веґревілі закупили п'ятдесят примірників тієї першої книжки „Сини Землі" Іллі Киріяка!

Навчаючи приватні лекції української мови на Вечірніх Курсах для Старших, вона продала понад тридцять цих повістей у трьох томах. Перепродала велику кількість дитячих байок і багато книжок подарувала до міської бібліотеки. Зять Ханасик так зацікавився її „байкою для дітей" в англійській мові про перших українських поселенців в Канаді, що надрукував байку книжечкою, яку вона подарувала поодиноким дітям та й установам. Анна Підручна за свого життя також виявила свій талант у малярстві. Загал признав, що її картини дуже цікаві, бо вони представляють обставини довколишнього світу...

Діти зберігають в себе визначні її акварелі, як „Український Великдень", „Бабине літо" та „Великодні тульпани". З оливних образів вона подарувала десятками подружжям своїх Сумківців, як і іншим працівникам на народнім полі. З великих картин вона продала багато на виставі, котру влаштував її син з невісткою в своїм домі, в Едмонтоні, впродовж двох днів.

З глибокою пошаною і любов'ю до рідної мови в церкві, вона закупила велику кількість молитовників, „Добрий Пастир", і подарувала до катедри св. Івана в Едмонтоні. В кожнім примірнику вона написала: — „Живу Пам'ятку любови до Українського Слова, передаю Катедрі св, Івана". Останніми роками завзято взялася до написання родинної історії. Написала дві книжки: „Спомин про матір" і „Трираменний хрест".

У вівторок, 31 жовтня 1989 року була відслужена панахида в катедрі св. Івана в Едмонтоні, а в середу 1-го листопада було відслужено Службу Божу і Похорон в українській православній церкві св. Володимира, на „Селі Спадщини Української Культури" в Альберті. Похоронні служби служили: настоятель прот. М. Равлюк і архипресвітер Г. Василів.

Покійна Анна похована біля свого мужа Василя у Веґревілю.

Після похорону відбувся поминальний обід у Веґревілю. В час обіду адвокат, син Василь, з глибокою пошаною висловився про свою маму. Опісля слідувала коротенька програма. Син покликав до слова таких бесідників: Архипресвітера Г. Василіва, Василя Федейка, пані Кий Мекензі та мейора Веґревілю. Поминальна Служба Божа в сороковий день відбулася 3-го грудня 1989 року в катедрі св. Івана в Едмонтоні. Службу Божу відслужив прот. М. Равлюк. обід відбувся в домі Василя і Мирослави Фодчуків.

Бл. п. Анна Підручна працювала за свого життя з великою посвятою і любов'ю в користь збереження рідної української мови. Тому вона ще за життя встановила стипендію — під назвою: „Стипендія для нових письменників" — в пам'ять Анни Підручної при Громадському Коледжі ім. Ґрента Мекюена" в Едмонтоні: Адреса —

Box 1796
Edmonton, Alberta,
T5J 2P2.

Покійна Анна поховала свого мужа Василя Підручного, в 1959 році, а доньку Зеновію, в 1978 році.

Залишила покійна по своїй смерті три доньки: Лелію за Віктором Ханасиком, Аврілю Бравн і Мирославу за Василем Фодчуком і одного сина Василя, з невісткою Флоренс та 10 внуків.

Анна (Райчиба) Підручна мала одного брата і сім сестер.

Нехай Господь Бог оселить душу покійної Анни в Царстві Небесному.

Вічна їй пам'ять!

Кума — Софія Василишин

Для наших ГОСПОДИНЬ

ГОЛУБЦІ З ГРЕЧАНИХ КРУП

Спражити в печі гречані крупи, вимішати з сирим яйцем (можна і без яйця). Мішати весь час, щоб не пригоріли. Запарити праженим гарячим молоком, або водою. Посолити і дати трохи оливи, або іншого товщу. Вложити в піч, щоб каша трохи випеклася. Окремо присмажити на товщі зо дві дрібні посічені цибулі, додати до каші, вимішати і з того робити голубці. До голубців додати товщу і кілька ложок густої сметани. Пекти голубці без води, то будуть сипкі і смачні.

———————

ШПІНАТ

2 ф. шпінату
4 ложки розтоленого масла
5 ложок кропу,
часнику, солі і перцю до смаку.

Сполокати шпінат, додати кріп, сіль і перець, залляти окропом і варити 10 хвилин. Відцідити воду, добре покраяти шпінат і виложити до пательні з розтопленим маслом. Додати порошкованого часнику, загріти і відразу подавати.

———————

ГОРОХОВА ЮШКА (PEA SOUP)

2 бляшанки горохової юшки
1-½ бляшанки води
3 пасочки бейкону
1 цибуля — дрібненько покраяна
½ ложечки часникового порошку

Бекон покроїти, зісмажити щоб став хрупкий, додати цибулю і присмажити на золотий кольор.

Окремо розколотити юшку з водою. Заварити. Додати бекон з цибулю, посипати порошком з часнику; варити пару хвилин. Подавати з грінкою зарумяненого білого хліба.

———————

АБЛУКА — ЗАПЕЧЕНІ (APPLE CRISP)

1/3 горнятка масла
1-¼ горнятка жовтого цукру
2/3 горнятка борошна
¼ ложечки цинамону
6 яблук — покраяні у пластинки

Яблука виложити до вимащеної 1-½ кв. посудини.

Втерти масло з цукром. Додати борошно, цинамону і вимішати разом. Посипати яблука. Пекти 40 хвилин при 375 доки яблука не зм'якнуть.

CHEESY NOODLE BAKE

3 cups fine noodle, cooked
1 clove garlic, finely chopped
1/3 cup chopped onion
1 tbsp. butter
1 egg, beaten
1 tsp. sesame or poppy seeds
1½ cups creamy cottage cheese
1 cup sour cream
1 tsp. Worcestershire sauce
½ tsp. salt, dash pepper

Cook onion & garlic in butter only until tender. Add to noodles & remaining ingredients. Bake at 350°F. for 25-30 minutes in 10 x 6 x 2" casserole. Serve topped with grated Parmesan cheese. Makes 6 servings.

———————

UKRAINIAN HONEY CAKE Mrs. P.J. Semko

1 c. honey
1 c. brown sugar
8 eggs, separated
1 c. butter
3½ c. flour
1 tsp. baking soda
1 tsp. baking powder
½ tsp. cloves
½ c. pecans

Boil honey and brown sugar slowly, stirring with wooden spoon to dissolve honey real well. Then beat well with egg beater 5 minutes. Add egg yolks, one at a time, beating well after each addition. Add butter, beat well, until creamy. Add sifted dry ingredients. Add pecans. Fold in stiffly beaten egg whites. Bake 1 hour in slow oven 300° to 325° in cake pan 9 x 13".

———————

LENTEN RECIPES

A3 As the lenten season is upon us, you may be looking for new ideas and recipes. You may like to try the following easy dishes:

IMPOSSIBLE TUNA PIE

1 can tuna
1 cup shredded cheddar cheese
2 cups milk
1 cup Bisquick
dash nutmeg
2 tbsp. chopped pimento
3 oz. cream cheese
½ tsp. salt
½ cup green onions
4 eggs

Heat oven to 400°F. Grease a large pie plate. Mix tuna, cheeses, onion and pimento in the pie plate. Beat the remaining ingredients and pour over tuna mixture. Bake 35-40 minutes and let cool 5 minutes before serving.

Note: you can substitute salmon, crab or shrimp for the tuna.

ВИДАННЯ, КОТРІ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

РЕЛІГІЙНІ:

СВЯТА ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ, Прот. д-р І. Стус (Feast Days of The Orthodox Church) Bilingual ..... $ 5.00

ІСТОРИЧНІ:

ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ (м'ягка обкладинка) ..... $ 1.00

ПІВСТОЛІТТЯ НА ГРОМАДСЬКІЙ НИВІ, Н. Когуська) A Half-Century of Service To The Community 1926-1976) Bilingual $20.00

НАРИСИ З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ — 3 томи

Том-І Видатні постаті в історії України — С. Стечишин

Том-ІІ Українські композитори — С. Яременко Українська драма й театральне мистецтво на історичному шляху — В. Ревуцький

Том-ІІІ Українське образотворче мистецтво — І. Кейвам (Essays from the history of Ukrainian kulture) Bilingual $10.00

UKRAINIAN CANADIANA (English only) $10.00

ЛІТЕРАТУРА:

АПОСТОЛ ЧЕРНІ, О. КОБИЛЯНСЬКА $15.00

НА ПОШАНУ Л. УКРАЇНКИ ..... $ 5.00

МИСТЕЦТВО:

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES (English only) ..... $ 8.00

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES (Sheets) ..... $ 3.00

SPECIMEN EMBROIDERIES OF THE PEASANT HOME INDUSTRY IN BUKOVINA Bilingual $30.00

UKRAINIAN DAUGHTERS COOK BOOK Regina UWAC $12.00

UKRAINIAN WEAVING PATTERNS WITH INSTRUCTIONS, English only — Daria Yanda $35.00

ПРОГРАМИ:

НА КРИЛАХ ПІСЕНЬ, ПІСНІ З НОТАМИ На слова Л. Українки ..... $ 5.00

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ НА 100-РІЧЧЯ ДНЯ НАРОДЖЕННЯ Л. УКРАЇНКИ ... $ 1.00

ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА:

П'ЄСИ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ $1.00

ДИВИСЬ-СЛУХАЙ-ГОВОРИ С. Василишин Кн. І, Кн. 2, Кн. 3 ..... $2.00 or $5.00 for III

ЗБІРНИК ДЛЯ ДІТЕЙ, А. Данилович .. $ 5.00

РЕЛІГІЙНІ ПІСНІ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ, П. Пауш ..... $ 1.00

ДУХОВНІ ПІСНІ ..... $ 4.00

PROMOTIONAL SUPPLIES

ПОРТРЕТИ Л. УКРАЇНКИ, О. КОБИЛЯНСЬКОЇ EACH ..... $1 .00

ПРАПОРИ З ІМ'ЯМ ВІДДІЛУ НА СТРІЧЦІ ....

ГРАМОТИ: 25-літ, Почесні, бланки грамот — можна вписувати роки самому 1.75, 2.75, 3.00

SMOLOSKYPS $10.00

SPOONS WITH SMOLOSKYP ..... $ 5.00

HASTI NOTES AND ENVELOPES WITH SMOLOSKYP INSIGNIA ..... Doz. $ 3.00

PLACE CARDS WITH SMOLOSKYP INSIGNIA ..... 50 cards $10.00

SERVIETTES WITH SMOLOSKYP INSIGNIA 100 serv ..... $ 5.00

POST CARDS: St. Volodymyr, St. Olha, St. Volodymyr and St. Olha ..... each $ 0.50

VIDEO CASETTE: V.C.R. 100th ANNIVERSARY UKRAINIAN WOMEN'S MOVEMENT PART I English only $20.00

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612 — 24th Street East
SASKATOON, SASKATCHEWAN
S7K 0L1

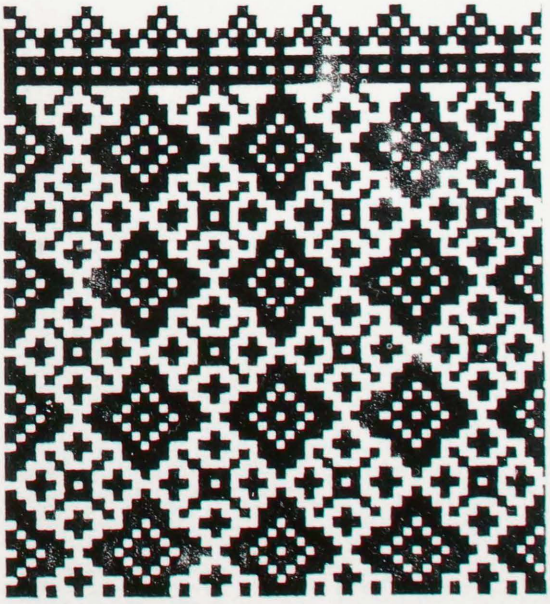

C-13
HAWRYSH MRS K OCT 90
13703 BUENA VISTA RD
EDMONTON ALTA
T5R 5R5